



AKADEMIN FÖR HÄLSA OCH ARBETSLIV
Avdelningen för socialt arbete och psykologi

”Att inte göra något är kärlekslöst”

-Om polisens preventiva arbete med ungdomskriminalitet

Stephanie Sternlo och Anya Öst

2018

Examensarbete, Grundnivå (högskoleexamen), 22,5 hp
Socialt arbete
Socionomprogrammet
Examensarbete i social arbete

Handledare: Maja Lilja
Examinator: Yvonne Sjöblom

Abstract

“Doing nothing is not an act of love” - About the police’s preventive work with juvenile delinquency

The current study focuses on how the police work to efficiently and effectively prevent juvenile delinquency and how they experience their work with criminal youth. As well as how the police experiences the work effectiveness. The study has been carried out using four semistructured interviews with law enforcers in Sweden working with different tasks. The results showed that some things could be done differently in the practical work against juvenile delinquency, however cooperation between different authorities; the police, social workers and schools, is of great importance. An effort should be made by the police to build relationships between them and the youths in order to prevent forming a negative image of the police. To put in early prevention strategies can have both positive and negatives on the youths.

Keywords - Police, prevention, youth crime, juvenile delinquency, juveniles, prevention strategies, police work.

Sammanfattning

Den aktuella studien syftar till att ta reda på hur polisen arbetar proaktivt mot ungdomskriminalitet och hur de upplever sitt arbete med kriminella ungdomar. Studien har utförts med hjälp av fyra stycken semistrukturerade intervjuer med poliser som arbetar med olika arbetsuppgifter. Resultatet visade att det kan skilja sig något i det praktiska arbetet mot ungdomskriminalitet, men samverkan mellan olika verksamheter är av stor vikt. Det krävs en ansträngning från polisens sida att bygga relationer med ungdomarna för att motverka att en negativ bild av polisen skapas. Tidiga insatser kan få både negativa och positiva effekter.

Förord

Denna studie är en kandidatuppsats skriven under vårterminen 2018 vid Gävle Högskola. Det har varit en intressant, intensiv och lärorik upplevelse där mycket arbete har lagts ned på omskrivningar och att söka artiklar. Det har varit väldigt intressant att få tagit del av polisens arbete med kriminella ungdomar och hur deras proaktiva arbetsinsatser ser ut. Samhället förändras ständigt och för många människor kan det vara svårt att hinna med den självutvecklande process som innebär att integrera rådande lagar, diskurser och normer i sin vardag. För ungdomar, med destruktiv hemmiljö och inre oro, kan det medföra att en del lättare rekryteras till en kriminell livsstil och ett brottsligt beteende. Därför utgör polisens förebyggande insatser och samverkan med andra professionella verksamheter, en väldigt viktig och stor del i det svenska samhället. Vi vill därför i första hand sända ett stort tack till våra informanter som ställt upp på våra intervjuer. Vi vill även ge ett stort tack till alla övriga poliser och organisationer som arbetar med detta ämne för att skapa trygghet, säkerhet och stabilitet i våra kommuner.

Vi vill dessutom rikta ett varmt tack till vår handledare Maja Lilja som handlett oss under detta arbete samt till de studiekollegor som gett värdefull konstruktiv kritik.

Contents

Abstract.....	i
Sammanfattning.....	ii
Förord	iii
1. Inledning och problemformulering.....	1
1.2 Syfte och frågeställningar	2
1.2 Avgränsningar	2
1.3 Relevans för socialt arbete.....	2
2. Begreppsförklaring Ungdomar	3
3. Bakgrund	3
4. Tidigare forskning	5
4.1 Urval av litteratur.....	5
4.2 Proaktivt arbete.....	5
4.2.1 ”Hot spots” och platsens betydelse.....	5
4.3 Effekter och påverkan.....	7
4.3.1 Vändpunkten?.....	7
4.4 Attityd och samspel	8
4.5 Polisens proaktiva arbete- fördomar och bemötande	9
4.6 Artiklarnas användning.....	11
5. Teorianknytning	12
5.1 Systemteori	13
5.2 Symbolisk interaktionism	14
5.3 Rollteori	14
6. Metod.....	15
6.1 Forskningsdesign	15
6.2 Urval för intervjun	16
6.3 Intervjuns tillvägagångssätt	16
6.4 Analysmetod.....	17
6.5 Validitet	17
6.6 Reliabilitet	18
6.7 Generaliserbarhet.....	19
6.8 Forskningsetiska frågor	19
6.9 Reflektion på metod	20
7. Analys och resultat	21
7.1 Inledning av kapitel	21
7.2 Presentation av informanterna	22

7.3 Ungdomskriminalitet	22
7.3.1 Definitionen av kriminell ungdom	22
7.3.2 Arbetet mot ungdomskriminalitet.....	24
7.4 Arbetsupplevelsen med kriminella ungdomar	26
7.4.1 Utmaningar i arbetet	26
7.4.2 Fördelar med att arbeta med ungdomar	28
7.5 Positiva och negativa effekter.....	31
7.6 Vikten av det proaktiva arbetet.....	34
8. Diskussion	37
8.1 Resultatsammanfattning	37
8.2 Resultatdiskussion	38
8.3 Metoddiskussion.....	41
8.4 Diskussionens avslut	42
Referenslista	44
Bilaga 1	
Bilaga 2	
Bilaga 3	

1. Inledning och problemformulering

Ungdomar som i tidig ålder har svårt att anpassa sig till sin omgivning och andra människor har större benägenhet för att utveckla en kriminell riktning innan puberteten (Brå, 2009). Merparten av kriminella ungdomar har ofta problem både hemma och i skolan. Det är även vanligt att de umgås med andra kriminella ungdomar där synen på att begå brott är acceptabelt (Brå, 2015). När det gäller riskfaktorer i barn-och ungdomsåren samt kriminalitet som vuxen är sambandet starkt. Om individen har vuxit upp under negativa och riskfyllda förhållanden ökar risken för att individen döms för brott i vuxen ålder. Risken att hamna på den kriminella banan minskas dock av skyddsfaktorer såsom emotionell stabilitet, god fysisk hälsa och social kapacitet (Söderholm Carpelan, Andershed, Andershed, Brännström, Nyström och Ahlgren, 2008).

Det kriminella beteendet upphör ofta bland ungdomar när de går in i vuxenlivet, och därmed får nya roller och skapar nya relationer. Brottslighet, utförda av problematiska lagöverträdare, kan minska med hjälp av vissa typer av åtgärder från samhället (Socialstyrelsen, 2013). Det förekommer både slutna och öppna insatser i Sverige, och dessa kan ha fokus på antingen individen eller familjen, de vanligaste insatserna inom socialtjänsten är terapeutiska samtal, kontaktperson och familjeinsatser (Söderholm Carpelan et al., 2008). Polisen i Sverige har också olika arbetsmetoder när det gäller att minska risken för att ungdomar ska hamna i kriminalitet, exempelvis att försvåra ungdomarnas möjligheter att få tag i och konsumera alkohol samt att befinna sig på de platser där ungdomar rör sig. Polisen ansvarar även för att informera socialtjänsten om ungdomar med destruktivt beteende, så att Socialtjänsten i sin tur kan sätta in eventuella insatser (Polisen, u/å). Då ungdomsbrottslighet är en komplicerad fråga behöver flera verksamheter exempelvis socialtjänst, fritidsverksamheter och skola, arbeta med brottsförebyggande insatser. Polisen i sin tur arbetar med sociala insatsgrupper för ungdomar där risken för att bli kriminell är hög (Polisen, u/å).

Med en effektiv insats minskar risken för återfall till kriminalitet markant (Söderholm Carpelan et al., 2008). Därmed går det att argumentera för att polisens arbete spelar stor roll i att förhindra att ungdomar blir involverade i brottslighet. Då det rör unga är det av

stor vikt att ha kunskap i hur polisen arbetar proaktivt med kriminella ungdomar för att se vilka utvecklingsmöjligheter det finns i arbetsmetoderna. Hur polisen själva upplever sitt proaktiva arbete och arbetets effekt på ungdomarna är därför av intresse. För att få svar på dessa frågor har vi i denna studie intervjuat fyra poliser från två olika städer i Sverige.

1.2 Syfte och frågeställningar

Syftet med vår studie är att ta reda på hur polisen arbetar proaktivt med ungdomskriminalitet, samt studera polisens upplevelse av deras arbete och dess resultat.

- Hur arbetar polisen proaktivt med kriminella ungdomar?
- Vilken upplevelse har polisen rörande sina arbetsmetoder som används i arbetet med ungdomar som utför brottsliga handlingar?
- Vilka positiva och negativa effekter upplever poliserna själva att deras arbete har på ungdomskriminalitet?

1.2 Avgränsningar

Vi har valt att avgränsa oss till det preventiva arbetet och de ingripande insatserna som polisen utför. Genom detta upplever vi att det blir lättare att följa med i arbetet som läsare och få en mer djupgående bild av det arbete som polisen utför gällande ungdomskriminalitet. Den tidigare forskningen baseras främst på engelska artiklar rörande den kriminella ungdomskulturen i USA och den amerikanska polisens förebyggande arbete. Gällande de artiklar vi använt har vi valt att inte ta med delar som beskriver rättssystemet och det reaktiva arbetet, det vill säga vad som händer med ungdomarna efter att de har blivit arresterade. Vår upplevelse är att arbetet då hade blivit för stort.

1.3 Relevans för socialt arbete

Denna studie kan vara relevant för olika sociala verksamheter som arbetar med ungdomar i risk för att hamna i kriminalitet. Vikten av samverkan mellan dessa olika verksamheter är stor i det förebyggande arbetet mot ungdomskriminalitet, och den aktuella studien kan därav vara relevant för både skola, socialtjänst, ungdomsmottagningar och fritidsgårdar.

2. Begreppsförklaring

Ungdomar

I vår studie kommer vi att använda oss av begreppet ungdomar, samt synonymen “unga”, där vi refererar till åldrarna 13–18 år. Enligt ungdomsstyrelsen (2010) kan ungdomsbegreppet vara förvirrande då ungdomsperioden kan beskrivas på många olika sätt, exempelvis; tonåring, ung och ungvuxen. De uppger att de utifrån en ungdomspolitisk synvinkel räknar åldersgruppen 13–25 som en ungdomsgrupp. Dock har den aktuella studiens författare valt att benämna åldersgruppen 13–18 år som ungdomar, då individer vid 18 års ålder lagligt sett räknas som vuxna.

Kriminalitet

I denna studie använder vi oss av begreppet kriminalitet som kommer innesluta våldsbrott, skadegörelse och stöld vilket Brå (2016) menar att nästan hälften av skolungdomar i 15–16 års ålder begår. Denna studie kommer inte innehålla brott som sker via internet, exempelvis internetmobbning och fildelning, inte heller prostitution. Vi anser att forskningen och insatserna gällande det ämnet blir en helt annan studie.

Proaktivt arbete

De åtgärder som sätts in för att motverka brott kan vara proaktiv eller reaktiv. Enligt Storgaard (2004) innebär proaktiva åtgärder att en åtgärd sätts in innan ett brott har begåtts, och tenderar att vara inriktad mot en grupp av individer. Reaktiva insatser sätts in då en kriminell handling redan har begåtts och är ofta riktade mot en individ och på straff (Storgaard, 2004). Den aktuella studien kommer fokusera på proaktiva åtgärder, dels för att avgränsa vårt arbete och dels för att vi anser att proaktivt arbete är en viktig del för att motverka ungdomskriminalitet.

3. Bakgrund

I Sverige är en individ straffmyndig vid 15 års ålder. Domstol, åklagare och polis måste följa särskilda föreskrifter gällande handläggningen av unga kriminella. Ungdomar under 21 år döms sällan till fängelse, utan mer frekvent är att domen leder till böter och att ärendet därefter läggs ned, det vill säga åtalsunderlåtelse (Brå, 2015). Den största delen av brottshandlingar sker när ungdomar är mellan 15–17 års ålder. Andelen

ungdomar som deltagit eller är misstänkta för att ha deltagit i våldsbrott och skadegörelse har inte förändrats under de senaste fem åren medan antalet narkotikabrott har ökat (Brå, 2015).

Genom att arbeta preventivt med brott, vilket är en stor del av polisens arbete, kan ungdomskriminalitet minska. När polisen fokuserar på att minimera ungdomskriminalitet ökar tryggheten i samhället. Detta sker genom både kortsiktiga och långsiktiga åtgärder, dels med att befinna sig på problemområden och samarbeta med kommuner, socialtjänsten och andra organisationer (Polisen, u/å). Preventiva åtgärder sätts in med arbetsmetoder som både polis och lokalsamhället bestämt. Beslutet grundar sig på kunskap från både polis och samhälle gällande brott och ett exempel på preventiv metod är grannsamverkan. Huddinge är en av de kommuner som använder sig av grannsamverkan, även kallad Huddingemodellen där man använder sig av sociala insatsgrupper. De arbetar proaktivt mot organiserad brottslighet för att förhindra att unga hamnar i kriminalitet. Detta gör de bland annat genom att befinna sig där konflikter uppstår och avbryta dessa. I den utvärdering som gjordes av projektet kom man bland annat fram till att antalet polisanmälningar och orosanmälningar till socialtjänsten efter att insatsen påbörjats, minskade i fyra fall av tio (Kommunstyrelsens förvaltning, 2015).

När det gäller brottsförebyggande program har Sverige haft ett sedan sena 1990-talet, vilket bland annat utgår från principen att sätta in åtgärder där brottsligheten sker lokalt. Programmet menar även att initiativ på alla samhällsområden bör sättas in med olika breda tillvägagångssätt (Storgaard, 2004). Polisen samverkar även med andra organisationer när det kommer till proaktivt arbete. Lugna gatan är ett av flera projekt där frivilliga gått med, bär likadana jackor med logga som indikerar att de är ute på gatorna för att förhindra ungdomar från att delta i brott eller vandalism (Roth, 2004). Genom att minska avståndet mellan ungdomarna och samhället, samt skapa starkare atmosfär av tillit, hoppas man på att minska marginalisering, segregering och brottslighet bland ungdomarna i förorterna. Syftet med Lugna gatan är att bekämpa den påverkan som blir av segregation och de sociala problem som uppstått i tre av Sveriges största städer det vill säga Malmö, Göteborg och Stockholm (Roth, 2004).

4. Tidigare forskning

4.1 Urval av litteratur

I denna studie har databaserna SocIndex samt Eric använts vid sökning av artiklar rörande proaktivt polisarbete och kriminella ungdomar. Hjälper har även mottagits av bibliotekspersonal vid Högskolan i Gävle vilket utökade användandet av databaser till Discovery och Swepub. Även hjälp från handledare har mottagits som resulterat i förslag på sökord och specifika artiklar. De sökord som använts kan delas in i två olika kategorier, polisen och ungdomskriminalitet, där de specifika sökorden för polisens arbete är; "police", "police prevention", "social work", "police action" och "police work". För att finna artiklar rörande ungdomskriminalitet har ord som "youth crime", "juvenile delinquency", och "young criminals" använts. Dessa sökord har kombinerats med varandra på olika sätt för att på bästa vis täcka in alla delar som rör vårt ämne. Sökorden "Sweden" och "swedish" har lagts till för att få tillgång till svensk forskning.

Att finna relevant forskning av svenska forskare var inledningsvis svårt, anledningen till detta grundar sig i att sökningen efter relevant litteratur blev för avgränsad. Detta resulterade i att en stor del av artiklarna involverar andra länders ungdomskultur och kriminalitet.

På våra sökord har vi fått omkring 700 träffar, men efter att vi avgränsat genom att välja "peer reviewed" samt forskning från 2000-talet så minskade antalet sökträffar markant. På de kvarvarande sökträffar gjorde vi vårt urval utifrån vår studies syfte. Vi märkte att när vi använde oss av sökord som involverade socialt arbete fick vi fler sökträffar än när vi bara använde oss av sökord inriktade på polisen och deras arbete. Detta innebar dock inte att vi hittade fler relevanta artiklar.

4.2 Proaktivt arbete

4.2.1 "Hot spots" och platsens betydelse

För att det preventiva arbetet ska bli så effektivt som möjligt behöver polisen ha insikt i vart kriminaliteten oftast förekommer i samhället. Med hjälp av ett en tillfällig design på ett skenbart test, som genomfördes på en polisstation i Boston, undersöktes ett "hot spot"-program av Braga, Hureau och Papachristos (2012). Databaser på samhällsnivå skapades för att kartlägga våldsamma indexbrott vid gatukorsningar i Boston.

Enligt studiens resultat är det en fördel enligt både utövare och brottsforskare, att rikta de preventiva insatserna på brottsplatser. Brotten uppstår nämligen inte jämnt fördelat över en stad, istället finns "hot spots", det vill säga små områden, där hälften av kriminella händelser sker av betydande grupper som utför brott (Braga et. al., 2012). Vikten av platsens betydelse gällande brott är något poliser har känt till länge och många gånger känner polisen till vilka platser som tenderar att vara problemområden. Detta har ofta lett till ökad patrullering i området samt ökade möjligheter till både utredningar och gripanden. Resultatet av Braga et als (2012) studie pekar på att med ett mer fokuserat polisarbete, med specifika strategier och skräddarsydda metoder, kommer hjälpa polisen att styra brottslighet och oordning på ett mer effektivt sätt.

Enligt en svensk studie, utförd av Ceccato och Dolmen (2013), bör fler undersökningar om brottsprevention ske även på landsbygden då många studier baseras på brott som sker i städer. Syftet med Ceccato och Dolmens studie är att tillgodose detta behov, vilket de gjorde genom att bland annat undersöka vilka brottsförebyggande program som blir finansierade av Brå. Dessutom utfördes en enkätundersökning samt intervjuer med omkring 5–7 personer från 8 olika kommuner i olika delar av Sverige (Ceccato och Dolmen, 2013). Det finns två olika tillvägagångssätt för att arbeta med ungdomsproblem enligt Ceccato och Dolmen (2013), det ena är riktade åtgärder som kan ske mot de ungdomar som redan har ett problematiskt beteende. Då involveras ofta ungdomarnas omgivning och polisen involveras först vid allvarliga situationer. Andra åtgärder kan vara inriktade på alla ungdomar i kommunen, och då fokuserar åtgärderna ofta på att "hålla ungdomarna upptagna" med hjälp av exempelvis ungdomsgårdar eller sommaraktiviteter (Ceccato och Dolmen, 2013). Dessa typer av åtgärder är de mest förekommande för att förebygga brott, även om de inte ses som brottspreventiva i sig. Samtidigt kan inte dessa typer av åtgärder vara de enda för att motverka ungdomsbrottslighet, utan de behöver även kombineras med andra. Ceccato och Dolmen (2013) kom fram till att det fanns en skillnad mellan brottsförebyggande arbete i mindre städer jämfört med stora städer. I mindre städer blir problem lösta fortare, eftersom den mindre populationen gör det enklare att namnge och skuldbelägga den lagöverträdande individen, till skillnad från större städer där brottslingen kan vara mer anonym. Dock kan skuldbeläggningen istället leda till social exklusion för individen.

4.3 Effekter och påverkan

4.3.1 Vändpunkten?

Frågan om vilken effekt poliskontakt och arresteringar har på individer lyfts i Wiley och Esbensens (2016) studie, som syftade till att försöka bygga en relation mellan ungdomarna och polisen. Studiens syfte var även att försöka förhindra att ungdomarna deltar i gäng, brottslighet och våld. Materialet samlades in från G.R.E.A.T (Gang Resistance Education and Training), ett program som drivs av polisen där de föreläser för elever i sjätte och sjunde klass i hela USA i förebyggande syfte. Teoretiker som tittar på stämpling menar att ökad kränkning och avvikande identitet uppstår genom poliskontakt och arrestering. Detta skiljer sig från de teoretiker som förespråkar avskräckande metoder i form av poliskontakt och arresteringar. De tror att denna form av metod istället kommer att minska kriminella handlingar (Wiley och Esbensen, 2016). Dessa totala motsatser påverkar politiken och ger konsekvenser gällande kontakten med polisen. Resultatet av Wiley och Esbensens (2016) studie synliggjorde att stämpling visade på både långsiktiga och kortsiktiga följder efter att individen utsatts för rättssystemet. Trots detta används avskräckande metoder fortfarande på grund av att New York har ett stort behov av en polispolitik där polisen har en aggressiv framtoning för att kunna arbeta proaktivt och skapa ordning. Samtidigt visade det sig att ungdomar som hade blivit utsatt för poliskontakt, stoppade eller arresterade upplevde mindre skuld och kände större engagemang för kriminella vänner än de ungdomar som inte hade haft poliskontakt (Wiley och Esbensen, 2016).

Huruvida intervention av polis fungerar som en vändpunkt under ungdomstiden studeras av Lopes, Krohn, Lizotte, Schmidt, Vasquez och Bernburg (2012). De studerar även hur anställning, utbildning och ekonomiska angelägenheter påverkas i den ålder där en individ borde ha etablerat sig. Analysen baseras på en panelstudie, en typ av longitudinell undersökning, där man har följt ett tusental unga och vuxna i utvecklingen av kriminalitet och drogmissbruk under mer än 14 intervaller i åldrarna 14–31 år. Datan som har samlats in kommer från Rochester Youth Development Study. Resultatet av studien visar att när ungdomar i åldrarna 14–18 år har erfarenheter av polisingripanden, mer än tredubblas risken för att den unge blir arresterad igen som ung vuxen. Tidigt polisingripande kan även leda till arbetslöshet och påverkar ungdomarnas skolgång på så sätt att de inte slutför gymnasiet. Detta i sin tur kan bidra till att den unge blir utan arbete och måste ansöka om ekonomiskt bistånd. Risken för att hamna i arrest ökar

också som ung vuxen om den unge får tidiga erfarenheter av att ha blivit arresterad (Lopes et al., 2012).

För att undersöka om ungdomsvåld har ökat i Sverige sedan andra världskriget använder sig von Hofer (2010) av en textanalys. Materialet baseras på statistik som tagits från domstolar och poliser, samt information från studier på brottsoffer och dödsfall. I resultatet framgår det bland annat att ungdomsvåldet har ökat långsamt i Sverige, detta gäller främst våldsbrott och mord samt vållande till annans död. Enligt von Hofer (2010) är en av anledningarna till detta att när rättsväsendet blir tuffare och mer effektivt så kan det leda till att brottsstatistiken ökar. Detta leder till stor oro hos de svenska medborgarna. Det våld merparten av de svenska medborgarna kommer i kontakt med är det våld som visas via nyhetsmedia, men blir sällan direkt utsatta för våld (von Hofer, 2010). Samhället i stort har lägre tolerans för kriminalitet och våld, och anmäler därmed dessa mer frekvent. Studien visar även på att svensk brottspolitik förlitar sig på offensiva modeller där insatser sätts in snabbt. Enligt von Hofer (2010) används rättsväsendet inte längre bara som sista utväg, eller mot grova brott, utan ofta som första insats och för mindre överträdelse. Bilden av ungdomskriminalitet blir därigenom förstärkt.

4.4 Attityd och samspel

Att ungdomar har en misstänksam inställning till polisen och en mindre bra kontakt visar sig inte bara i USA utan tas även upp i Pettersons (2014) studie där fokus ligger på olika situationer, bland annat på ungdomarnas klagomål på polisens arbete. Studiens material bygger på observationer av åtta poliser från två olika polisdistrikt i Sverige. Petterson (2014) har till störst del observerat dessa polisgrupper på kvällstid där fältstudien pågick under våren och sommaren 2009. Resultatet visade att mötet mellan polis och ungdomar påverkas av icke verbal kommunikation, det vill säga de signaler poliserna skickar ut till ungdomarna. Polisen upplevde svårigheter med hur de ska hantera de konflikter som uppstår med ungdomarna, huruvida de ska backa eller gripa in med beslutsamhet. För att vända en situation av fientligt slag är det därför lösningsfullt att tänka på den icke verbala kommunikationen exempelvis tonfall. Petterson (2014) kom fram till att både polisen och ungdomarna använde sig av den icke-verbala kommunikationen under sina observationer. Ungdomarna visade detta genom ironiskt

tonläge och korta svar, medan polisen motiverade sina handlingar med en auktoritär och nedvärderande ton (Pettersson, 2014). Detta visade på att den icke-verbala kommunikationen bidrog till osämja mellan ungdomarna och poliserna, och i vissa situationer ledde denna typ av kommunikation till att konflikten eskalerade. Genom den icke-verbala kommunikationen visar polisen i vilken grad de är villig att behandla ungdomarna rättvist eller inte, samt huruvida de ungas åsikter och känslor valideras av polisen (Pettersson, 2014). Många ungdomar upplever att polisens uppmärksamhet är orättvist fördelad, där fokus många gånger ligger på specifika kompisgäng. Ungdomarna upplever att polisen agerar på ett rasistiskt sätt, vilket väcker känslor av ett dåligt bemötande hos ungdomarna. Polisen bemöter detta med förklaringen att förargelseväckande beteende drar automatiskt polisens uppmärksamhet till sig, vilket kan leda till att de som utför detta kan avvisas från området (Pettersson, 2014).

Genom en enkätundersökning syftar Cheung (2017) att studera de preventiva effekter som en kombination av åtgärder från polisen och socialtjänsten har på ungdomars brottsliga beteende i Shanghai. Enkäten fylldes i av 297 ungdomar, mellan 11 och 18 år, med olika beteendeproblem och svårigheter som inkluderar våld. Ungdomarna ifråga hade även varit i kontakt med socialtjänsten ett år innan enkätundersökningen ägde rum. Av studiens resultat framgår det att åtgärder från socialtjänsten och polisen gav olika effekter på olika typer av brott (Cheung, 2017). Polisiära åtgärder var effektiva för att avstyra slagsmål, medan terapi från socialtjänsten var effektivare för att motverka stöld och snatteri. Detta tror Cheung (2017) beror på att slagsmål är en "hård metod", vilket även polisens metoder är. Medan både socialtjänsten och stöld inbegriper "mjuka" färdigheter som lyhördhet och socialt inkännande. Kombinationen av åtgärder från polisen och socialtjänsten visade sig främst vara effektiv mot den "mjuka" brottsligheten då det finns större rum att kompromissa och vara ta sig tid på ett annat sätt än vid slagsmål (Cheung, 2017). Det problematiska med studien spekulerar Cheung (2017) är att den kan vara svår att generalisera till andra länder då vissa faktorer, som att kineser favoriserar disciplinära metoder, kanske inte stämmer för andra länder.

4.5 Polisens proaktiva arbete - fördomar och bemötande

När poliser arbetar med proaktiva åtgärder, istället för att vänta på att ett brott ska begås, måste de agera utefter deras egna bedömningar om vilka situationer eller

individer som kan behöva uppmärksammas extra. Svenssons och Saharsos (2015) studerar hur nederländsk polis bemötande av kriminella ungdomar påverkas av etnisk härkomst hos ungdomarna. Syftet med studien var att ta reda på i vilken grad proaktiva polisinsatser resulterade i att ungdomar av annan etnisk härkomst blev utsatta för diskriminerande behandling av polisen. För att ta reda på det fick ungdomar mellan 12–25 år, som haft poliskontakt det senaste året, fylla i ett frågeformulär (Svenssons och Saharsos, 2015). Resultatet visade bland annat att polisens proaktiva åtgärder i större utsträckning ledde till mer kontakt med ungdomar, både laglydiga ungdomar och de som utför kriminella handlingar.

Svensson och Saharsos (2015) studie bygger på två hypoteser. Resultatet stödjer en av studiens hypoteser, som pekar på att ungdomar med annan etnisk bakgrund oftare rapporterade att de blivit utsatta för diskriminerande behandling av polisen. Studien visar att diskriminering sker, exempelvis avhysning från allmänna utrymmen, samt att detta beror på ungdomarnas etniska utseende. Den andra hypotesen som hävdade att ungdomar från etniska minoritetsgrupper inte behandlas jämlikt av polisen, stämde inte när det gällde samarbetet med polisen. Då försvann fördomarna som var kopplat till etniskt utseendet. Svensson och Saharsos (2014) fann att när poliserna etablerade goda relationer med ungdomarna med annan etnisk bakgrund ökade polisens förståelse för dessa ungdomar och fördomarna kopplat till etniskt utseende försvann. Polisen riktade sin uppmärksamhet på de ungdomar som hade ett destruktivt beteende och använde sig av mer signifikanta kriterier än etniskt ursprung. När polisen arbetar proaktivt och då många gånger i missgynnade stadsdelar, har frågan om jämlik behandling en stor betydelse eftersom grannskapseffekten många gånger sammanfaller med hur sammansättning av områdets invånare ser ut (Svensson och Saharso, 2014).

Hur polisen bemöter ungdomar är av stor vikt. Detta framgår även i Nordbergs, Crawford, Praetorius och Hatches (2016) studie där syftet var att ta reda på hur ungdomar med härkomst från minoritetsgrupper upplever möten med poliser. Materialet till studien baseras på nio olika artiklar som beskriver 377 minoritets ungdomar mellan 12–23 år. De bor i olika delar av USA och har erfarenheter av att möta poliser i olika sammanhang. Dessa nio artiklar har sedan genomgått ”Qualitative Interpretive Meta-Synthesis”(QIMS), vilket innebär att ursprungsartiklarnas olika teman har tagits ut och

sedan tolkats tillsammans. Med "Meta" avser målet att förändra eller förstärka förståelsen av fenomenet som behandlas. Genom detta tolkas resultatet av de nio artiklarna som en helhet istället för nio separata resultat. Nordberg et al (2016) studie lyfter fram att majoriteten av ungdomarna har erfarenheter av att ha blivit trakasserade samt misshandlade av polisen. Över hälften av ursprungsartiklarna kom fram till att ungdomar upplever att polisen försöker kontrollera vart de befinner sig samt begränsa vart de får befinna sig. Ett exempel på detta är att några ungdomar hade erfarenhet av att umgås utanför en affär när polisen kom fram och muddrade alla. Resultatet av studien påvisade även att polisen var fördomsfull, genom att exempelvis förlöjliga de ungdomar som inte kunde tillräckligt bra engelska. Ovanstående resultat menar Nordberg et al (2016) är ett tecken på avhumanisering, att dessa ungdomar inte ses som unika utan har slagits samman av polisen baserat på exempelvis etnicitet, språk eller hudfärg. Enligt Nordberg et al. (2016) är det uppenbart i de undersökta studierna att polisen har psykologiskt distanserat sig från ungdomarna vilket uttrycks genom att poliserna är nedlåtande mot ungdomarna.

4.6 Artiklarnas användning

De valda artiklarna i tidigare forskning kan kopplas till den aktuella studien på olika vis, bland annat talar både Cheung (2017) och Nordberg et al (2016) om det proaktiva arbetet där både metoder, bemötande, relationer och dess effekter är av stor vikt. Att bygga bra relationer mellan polisen och ungdomar är också fördelaktigt för det proaktiva arbetet vilket är något den aktuella studien belyser. Denna koppling går att finna i Svensson och Saharsos studie (2010) likväl att ungdomar av annan etnisk bakgrund inte ska behandlas annorlunda. Efter att ha läst både internationella studier och studier från Sverige visar det sig att skillnaderna mellan de olika länderna och kulturerna är mindre än vad vår förförståelse förutsåg. Det finns gemensamma drag i hur polisen arbetar däremot har polisen i Sverige en mildare framtoning än USA och Kina.

Det svenska rättsväsendet ingriper för tidigt och för hårt, menar von Hofer (2010), mot mindre ungdomsbrott. Detta beror på en mindre tolerans för ungdomskriminalitet i samhället, som förstärks av nyheter från media. I Ceccato och Dolmens (2013) studie framkommer det att Sverige exempelvis arbetar proaktivt genom att försöka hålla

ungdomarna "upptagna" med olika aktiviteter på exempelvis sommaren. Detta så att de unga inte ska begå brottsliga handlingar på grund av att de är uttråkade. De olika arbetssätten har både fördelar och nackdelar. Efter lästa artiklar blir det tydligt att kommunikationen och interaktionen mellan polisen och ungdomarna är av stor betydelse. Petterssons (2014), Wiley och Esbensen (2016) och Nordberg et al (2016) ger en överblick över hur negativt bemötande och kommunikation kan få ungdomarna att känna sig trakasserade och nedtryckta. Braga et al. (2012) har genom sin studie gett oss insikten om att inriktade metoder kan vara av stor vikt medan Lopes et al. (2012) argumenterar emot detta.

Då inget land är exakt likadant som något annat så kanske inte alla preventiva metoder från internationella studier är överförbara till en svensk kontext. Men det går att argumentera för att det ändå kan vara av vikt att ta till sig kunskapen av dessa studier för att få större insikt över proaktivt arbete i helhet. Även hur det förebyggande arbetets resultat kan påverkas av olika aspekter såsom etniskt ursprung, olika kulturer samt storleken på staden den utförs i *har betydelse*. Dessutom kan studierna användas som en inspirationskälla till förändringsmöjligheter för det preventiva arbete som den svenska polisen utför.

5. Teorianknytning

Under detta avsnitt kommer de teorier vi valt att använda oss av för att få en större förståelse för polisens arbete med kriminella ungdomar redovisas. Vi har valt de olika teorierna för att på bästa sätt kunna besvara vårt syfte och frågeställningar.

Systemteorin har en helhetsbild, då den innefattar både individen och de system som individen tillhör (Payne, 2008). Detta är viktigt att ha med sig i det sociala arbetet. Genom att studera sociala nätverk är det lättare att se vart man ska rikta de insatser man vill eller behöver sätta in. Systemteorin kommer vi använda oss av för att beskriva relation och samspel mellan polis och kriminella ungdomar i det förebyggande arbetet. Den förklarar även vikten av samverkan mellan olika system som polis, skola, föräldrar och socialtjänst.

Den symboliska interaktionismen ger en insikt över hur språk och interaktionen mellan

två olika individer kan påverkas av små saker som en gestikulation och tonläge (Månsson, 2010). I polisens preventiva arbete mot ungdomskriminalitet sker interaktion med ungdomar på daglig basis. Vi kommer använda oss av denna teori för att påvisa hur mötet mellan polisen och ungdomarna kan påverkas på olika sätt.

Rollteorin beskriver hur olika roller och förväntningar påverkar interaktionen mellan poliser och kriminella ungdomar, och deras individuella attityder gentemot varandra. Inom denna teori talas det även om att individer går in i en roll i en social miljö, så kallad formell roll, och en annan när de är själva (Goffman, 1956). I den aktuella studien kommer detta användas för att beskriva hur polisen och ungdomar med kriminell livsstil interagerar med varandra.

5.1 Systemteori

Inom systemteorin ses världen som uppbyggd av olika system, varje system ses som en del av ett större system som i sin tur innehåller flera mindre system (Payne, 2008). Det finns tre olika typer av system som i sin tur går att dela upp i tre olika delar. Det ”informella” systemet innefattar familj och vänner, och det ”formella” systemet inberäknar exempelvis fackföreningar och myndigheter på kommunal nivå. Sjukhus och skolor återfinns i det tredje systemet, det så kallade ”samhälleliga” systemet. Individen ingår med andra ord både i ett cirkulationssystem och är samtidigt en del av samhället då teorin tillämpas både på familjer och samhällen, biologiska system och sociala system (Payne, 2008).

Inom systemteorin ser de strukturella relationerna, exempelvis relationerna i en familj, olika ut där handlingsutrymmet varierar utifrån den uppsättning av regler och värden individen har att förhålla sig till. Båda parter, exempelvis en polis och en ungdom, kan ha en förutfattad mening till varandra vilket polisen ifråga behöver ha i åtanke utifrån den maktposition denne besitter. Polisen behöver även ha en vetskap om hur denne kan använda sig av systemet för att hjälpa ungdomarna på bästa sätt, men även vara medveten om att systemet i sin tur kan nyttja polisen. Handlingsutrymmet hos exempelvis polisen kan påverkas utefter hur polisen använder sig av systemet, exempelvis med kunskap om lagar för att på så vis hjälpa en utsatt ungdom, eller hur

systemet använder sig av polisen exempelvis när ett samhälle är i kaos där detta snabbt behöver åtgärdas för att systemet inte ska kollapsa (Öquist 2008).

Kommunikationen inom systemteorin kan enligt Öquist (2008) vara dubbel genom att det som sägs kan tolkas på ett sätt och det som visas genom känslor och kroppsspråk kan säga något annat. Känslor och kroppsspråk används i relationsorientering i samspelet med andra människor. Det verbala språket används för att definiera omvärlden och även när vi analyserar och fattar beslut utifrån rationellt tänkande. På så sätt kopplas det verbala språket mest ihop med auktoritet, makt och etablissemang. Öquist (2008) förklarar hur kläder också kan ses som en form av språk och delvis definiera den enskilde individen. Genom hur denne klär sig kan social bakgrund samt yrkesstatus beskrivas, samt definiera en individs grupptillhörighet. Genom kläder kan även likheter och skillnader mellan olika individer markeras (Öquist, 2008).

5.2 Symbolisk interaktionism

Symbolisk interaktionism menar att individen inte enbart reagerar på en handling, utan istället tolkar och definierar individen handlingen (Mead, 1995). Det är genom språkliga symboler som handlingen tillskrivs en viss betydelse. Mead (1995) menade exempelvis att det är genom ett utbyte av olika symboler, både verbala och icke-verbala, som kommunikationen mellan människor uppstår. Dessa symboler kan exempelvis vara ett ögonkast, en gest eller ändring av tonläge. De signifikanta symbolerna tolkas så fort en individ gestikulerar eller gör ett ljud som framkallar samma innebörd hos mottagaren, som hos sändaren skriver Mead (1995).

Genom att individen internaliserar rådande sociala normer bibehåller samhället en slags stabilitet. Detta leder till att medborgarna beter sig utifrån vad samhället förväntar sig av den enskilde och efter vad som anses som acceptabelt beteende. Individen måste internalisera normerna för att vara en del av samhället (Mead, 1995).

5.3 Rollteori

Inom rollteorin anses det att individer presenterar sig på olika sätt för omgivningen beroende på de förväntningar och tolkningar som finns på den rådande situationen, eller som finns på individen (Goffman, 1956). Denna presentation kan vara mer eller mindre

medveten och härstamma från ett behov av att bli accepterad av, eller för att få en viss respons av, omgivningen. Goffman har utformat en dramaturgisk rollteori som beskriver att en roll byggs upp av sociala förväntningar och en viss social status som individen sedan agerar utefter. I den dramaturgiska rollteorin talas det om att individer har en roll när denne är i ett socialt sammanhang, och en roll när individen är i en informell miljö exempelvis hemma. I den formella rollen presenterar sig individen utifrån sociala förväntningar samt utifrån normen för acceptabelt beteende, som denne sedan släpper när individen är själv (Goffman, 1956). En ytterligare förklaring är att en individ, exempelvis en polis, kan använda tilltalsnamn, vardagliga kläder och ha en annan kroppshållning när denne är i en informell roll till skillnad från vid en formell roll. Det är alltså skillnad på att umgås med vänner eller att vara i sin yrkesroll. Enligt Svedberg (2007) är en informell roll mer inriktad på relationer som byggs upp både utifrån och inifrån. Den bygger mer på de personliga kvaliteter en individ har, där relationsbyggandet sker utifrån både individen själv samt de personer som omger denne liksom de normer och förväntningar personerna i omgivningen har (2007).

6. Metod

6.1 Forskningsdesign

Detta arbete beskriver en eller flera individers olika upplevelser och tolkningar av verkliga händelser och situationer, vilket enligt Svensson och Ahrne (2015) kännetecknar en kvalitativ studie. Som forskare ligger intresset på att tolka och förmedla dessa individers olika verkligheter och uppfattningar. Intervjuer är den vanligaste forskningsmetoden för att få insikt och kunskap om det ämne frågeställningarna baseras på, som forskningen avser besvara (Eriksson-Zetterquist och Ahrne, 2015). I en kvalitativ studie är ingen sanning mer sann än någon annans, då en händelse kan beskrivas på fler än ett sätt. I detta arbete förmedlas där av upplevelsen och arbetet med ungdomskriminalitet av fyra poliser från två olika stora städer i mellersta delen av Sverige. Författarna till den aktuella studien anser att en semistrukturerad intervjumetod är mest fördelaktig för att besvara studiens syfte och frågeställningar, då polisens egna upplevelser av hur de bland annat arbetar med ungdomskriminalitet ligger i fokus (Svensson och Ahrne, 2015).

Då intervjufrågorna inte är bundna till ett standardiserat frågeformulär kan en bredare bild ges av hur polisen arbetar med samt upplever ungdomskriminalitet på respektive ort. Genom att polisens tankar, kunskaper, känslor och upplevelser delges i kvalitativ intervjuform, kommer författarna i den aktuella studien även få ta del av den inre mentala världen. Det betyder att polisens åsikter, tankar och redogörelser genereras via deras berättelser och förstärks genom att deras uttryck i kroppsspråk och betoningar noteras (jfr. Svensson och Ahrne, 2015). Författarna till den aktuella studien kommer då lättare kunna ringa in de delar informanterna upplever som mest relevant rörande de frågor den aktuella studien avser att besvara. Materialet transkriberas och analyseras därefter med hjälp av de teoretiska perspektiven.

6.2 Urval för intervjun

För att besvara den aktuella studiens syfte och frågeställningar tog kontaktades personen som hade ansvaret för personal på polishuset i de båda kommunerna. Då hela studien är inriktad på unga mellan 13–18 år ansågs det mest fördelaktigt att intervjua poliser från olika stora kommuner. På detta sätt får vi en större inblick i de proaktiva insatser polisen sätter in, samt dess effekter. Urvalet av informanter har skett genom tvåstegsurval där vi via polischef och gruppchef blivit tilldelad informanter. När ett urval sker i två steg innebär det att man först väljer vilka organisationer som är relevant för studien, och därefter tar man kontakt med informanter (Eriksson-Zetterquist och Ahrne, 2015). En förhoppning fanns att få intervjua totalt 6 poliser från städer av olika storlekar. Då det var svårt att få kontakt med polisen i en av städerna så baseras studien på intervjuer med 4 olika poliser från 2 olika städer. Båda kommunerna gav oss valet att intervjua poliser som arbetar på olika sätt eller informanter från samma enhet. För att få en bred och omfattande bild över hur varje stad arbetar proaktivt, för att reducera risken att ungdomar utför kriminella handlingar, valde vi att intervjua personer från olika enheter.

6.3 Intervjuns tillvägagångssätt

När syfte och frågeställningar utformats kontaktades polisen i olika städer via mail och telefonkontakt. När informanterna mailades bifogades även information om studien (bilaga 2). I studien har fyra intervjuer utförts, och innan den första intervjun

formulerades en intervjuguide (bilaga 3). Intervjuerna ifråga skedde på respektive polishus, i deras förhörssrum, och tog omkring 1 timme att genomföra. Varje informant intervjuades var för sig, och båda författarna till den aktuella studien närvarade vid intervjuerna. Samma person ställde intervjufrågorna vid varje intervjutillfälle, och den andra antecknade för att kunna ha material om tekniken skulle strula. Båda författarna till den aktuella studien hjälptes åt att ställa de följdfrågor som uppkom under intervjuerna. Intervjuerna inleddes med att varje informant fick berätta om sig själv och sin roll i verksamheten och gick sedan vidare till att fråga om det proaktiva arbetet som utförs i den stad de arbetar i.

6.4 Analysmetod

Teorin har betydelse när ett material ska analyseras, då teorin agerar som ett filter och tydliggör det aspekter som är viktiga och rensar ut det oväsentliga (Svensson, 2015). Analysen är till för att få en helhetsbild av den data som samlats in, samt viktiga bakomliggande orsaker. Materialet registreras på antingen manuellt eller tekniskt vis, och måste därefter kategoriseras samt struktureras samt tolkas (Backman, 2008). För att analysera den insamlade empirin, transkriberades intervjuerna och därefter fördes en diskussion kring materialet. Analysen delades in i olika teman där underrubriker skapades varpå vissa delar av den insamlade empirin analyserades separat. En diskussion har sedan förts, för att se om materialet analyserats och tolkats på samma vis. Resultatet fördes därefter in i studien där vissa delar av materialet har reducerats bort, då dessa inte var relevant för ämnet. Analysen har utförts med hjälp av valda teorier, och har sedan kopplats till den tidigare forskningen.

6.5 Validitet

När något är valid är det detsamma som att något är trovärdigt (Allwood och Erikson, 2010). Inom kvalitativ forskning kan man öka studiens trovärdighet på olika sätt, exempelvis genom att vara transparent och beskriva hur forskningsprocessen gått till och de svårigheter som uppstått (Svensson och Ahrne, 2015). Då intervjuer genomförts med poliser i två olika städer i Sverige har bredare bild av ungdomskriminalitet givits samt hur arbetet med dessa ser ut. Informanternas svarade väldigt lika på de frågor som ställdes, trots att informanternas utsagor inte bara speglar polisarbetet i en stad. Städerna är dessutom olika stora vilket mot förmodan borde ha en viss betydelse. För att ett

arbete ska anses vara trovärdig får olika utsagor inte säga mot varandra förklarar Allwood och Erikson (2010). Detta har anammats i den aktuella studien då alla informanter uttrycker liknande åsikter exempelvis gällande betydelsen av samarbetet mellan olika instanser.

Denna studie har dessutom tillämpat respondent-validering, det vill säga att informanterna fått ta del av forskarnas återgivning av deras berättelser och bekräfta att forskarnas uppfattning av informanternas berättelser är korrekt (Allwood och Erikson, 2010). Detta har minimerat risken för att den insamlade data har tolkats på ett sätt som inte överensstämmer med det våra informanter försökt förmedla, och har på så vis ökat den aktuella studiens validitet. Studien kan därmed ses som mer trovärdig då informanterna har fått möjlighet att bekräfta eller dementera den tolkning som gjorts.

6.6 Reliabilitet

Generellt brukar reliabilitet innebära att en studies resultat inte har uppkommit på grund av en slump. Istället ska intervjuerna gå att genomföras av andra forskare där de får samma resultat oberoende av situation. I kvalitativa studier kan det inte garanteras att en individ uttrycker samma åsikt över tid. Genom de erfarenheter en individ erhåller i sitt liv kan dennes åsikter förändras (Troost, 2010). Om reliabiliteten i en kvalitativ studie påvisar att studien är användbar i olika verksamheter är det ett tecken på hög tillförlitlighet och bra kvalitet (Lalander, 2015). De poliser som intervjuats arbetar både administrativt och i yttre fält, vilket kan ha påverkat reliabiliteten då synen på proaktivt arbete kan skilja sig mellan de olika fälten. Polisens arbete följer samma lagar oavsett kommun i Sverige, men respondenternas erfarenheter av de båda fälten ser olika ut och kan därför utmynna i olika svar (Svensson och Ahrne, 2015). Genom att vara transparent med både svagheter och styrkor i denna studie, är syftet att läsaren skall kunna känna att materialet är sanningsenligt och intresseväckande med trovärdigt resultat.

Den aktuella studien kan argumenteras vara tillförlitlig då samma frågor har ställts till alla informanter och tillvägagångssättet har varit konsekvent i så stor utsträckning som möjligt. På så sätt har forskningsprocessen vidhållit en hög transparens.

6.7 Generaliserbarhet

Inom kvalitativ forskning är det svårt att tala om generaliserbarhet (Svensson och Ahrne, 2015). Det är först när fler än en studie får liknande resultat som det går att säga något generellt. Detta för att man inte kan veta om resultatet från något av det man avsett studera kommer att avvika från de övriga miljöerna, innan samtliga miljöer har studerats. Exempelvis om samma myndighet studeras på fler än en ort och i flera olika studier, samt om resultaten är detsamma, så går det att säga något om studiernas generaliserbarhet (Svensson och Ahrne, 2015). Med bakgrund av detta kan den aktuella studiens författare inte tala om huruvida den aktuella studien är generaliserbar. Det behövs fler studier med samma syfte, tillvägagångssätt och resultat för att något ska kunna sägas rent generellt om resultatet gällande polisens proaktiva arbete mot ungdomsbrottslighet.

6.8 Forskningsetiska frågor

Materialet som tillhandahållits under studiens gång följer de forskningsetiska principerna som finns, det vill säga informations-, samtycke-, konfidentialitets-, och nyttjandeprinciperna.

Informationsprincipen innefattar att forskaren förklarar syftet med sitt arbete för informanten så att denne vet vad forskaren är ute efter samt vad frågorna kommer att beröra så att denne kan förbereda sig. Respondenten måste även få information om att denne har rätt att när som helst avsluta intervjun samt att denne har rätt att välja att inte besvara frågor denne inte vill besvara (Larsson, 2005). Att få *samtycke* från respondenten där denne förstår att deltagandet i intervjun är frivilligt, är därför viktigt och handlar om ett ömsesidigt förtroende. Att återkoppla till respondenten innan materialet publiceras kan därför vara bra och visa på hänsyn samt respekt för informanten från forskarens sida. Några dagar innan varje intervjutillfälle fick informanterna både en skriftlig och muntlig redovisning av intervjuns syfte samt information om att deras medverkan var frivillig, vilket innebar att de kunde avbryta när de ville. Denna information upprepades inför varje intervjutillfälle. Informanterna fick även tillgång till författarnas kontaktuppgifter vid eventuella frågor.

Respondenten ska även garanteras total anonymitet så att dennes identitet inte går att röja genom *konfidentialitetsprincipen*, likväl som att den information som samlats in garanteras finkänslig hantering. Det vill säga att materialet inte *nyttjas* i annat avseende än till det syfte studien avser, samt att all rådata förstörs efter att studien är klar (Larsson, 2005). Med hänvisning till konfidentialitetsprincipen (Larsson, 2005) har samtliga informanternas namn aidentifieras. Då en informant är av manligt kön har valet gjorts att endast använda kvinnliga pseudonymer. Även delar av deras arbetsuppgifter har censurerats för att förhindra att deras identitet röjs. Den data som har samlats in har även förstörts efter studiens genomförande, vilket även informanterna har blivit informerade om.

Vetenskapsrådet (n/å) har utöver dom vetenskapligt etiska riktlinjerna även räknat upp olika rekommendationer exempelvis att informanterna ska få ta del av material som kan anses etiskt stötande liksom tolkningar av kontroversiellt slag i aktuell studie. Information bör även ges om vart studieresultatet publiceras så att informanterna kan ta del av det. Då polisen arbetar med kriminella ungdomar i känsliga situationer har transkriberingen av varje intervju skickats till informanterna så att de fått möjligheten att censurera dessa delar. De har även blivit erbjudna att få ta del av det färdiga materialet.

6.9 Reflektion på metod

En kvalitativ forskningsmetod har valts för att få möjlighet att få mer djupgående svar från informanterna. De artiklar med intressanta sökträffar i början av arbetet rörde främst amerikansk ungdomskultur då det finns mycket forskning kopplat till ungdomar i USA. Detta kan ha påverkat studiens validitet och resultat, då internationell ungdomskultur och polisens arbete för att reducera kriminalitet kan skilja sig åt från Sveriges. Detta är något den aktuella studiens författare är medvetna om. Det skulle därmed vara intressant att se eventuella skillnader i resultatet om enbart svenska artiklar användes om svensk ungdomskultur i studien.

Att använda sig av intervjuer som metod är positivt då informanterna själva får berätta om sina upplevelser med egna ord. Denna studie hade även kunnat göras i enkätform för att få information från fler kommuner i Sverige. De hade dock krävt ett större arbete och

den individuella polisens egna tankar och perspektiv hade förlorats, vilket kan ses som en viktig aspekt för att se effekten av insatserna. Då polisen arbetar nära ungdomarna kan de även ge en bättre beskrivning via intervjuer i hur effektiva insatserna är samt om något behöver vidareutvecklas eller ändras. När man intervjuar en individ så läser man instinktivt av hela människan, det vill säga både kroppsspråk och minspel. Genom att läsa kroppsspråket kan man få en nyansering av svaret till exempel; informanten kan uppvisa obekvämlighet vid specifik fråga även om denne svarar på den. Detta kan vara små saker med stor betydelse och är något man missar vid en enkätstudie, vilket även är anledningen till varför exempelvis en textanalys inte användes för att få svar på frågeställningarna. När intervjuerna utfördes uppdagades det att en del av intervjufrågorna var formulerade på så vis att vissa informanter hade svårt att förstå de frågor som ställdes. Detta gjorde att exempel och följdfrågor behövde ges, vilka tyvärr blev mer stängda än vad som avsågs.

Studiens resultat har även påverkats av de intervjufrågor som ställdes, vid analysen av empirin framkom det att all insamlat material inte var relevant för arbetet. Om intervjufrågorna varit mer inriktade mot insatser och polisens upplevelser hade mer relevant empiri kunnat fås. Det går även att argumentera för huruvida intervjuernas resultat påverkats av platserna vid varje intervjutillfälle. Genom att intervjuerna ägde rum på respektives arbetsplats i olika förhållanden, kan vissa svar ha "censurerats" av informanten. Ett exempel på detta kan vara att informanten upplevde att denne inte kunde vara helt öppen med vilka insatser denne önskar förändra och hur. Dock var det inget som uppfattades i de svar som gavs, vilket kan bero på att informanterna istället upplevde större trygghet med att genomföra intervjuerna på sin arbetsplats.

7. Analys och resultat

7.1 Inledning av kapitel

Här presenteras den aktuella studiens resultat utifrån tre olika teman. Vi kommer även att använda oss av citat från våra informanter, där en del av dessa har reducerats med "[...]" då vi ansåg den borttagna informationen som överflödigt. Varje tema inleds med empiri, som sedan analyseras med hjälp av tidigare forskning samt våra valda teorier. Resultatet inleds med en presentation av våra informanter.

7.2 Presentation av informanterna

“*Hanna*” - Hanna har arbetat ca 30 år som polis. Hon har bred erfarenhet inom fältet och har bland annat arbetat som utryckningspolis, ungdomspolis, områdespolis samt arbetat med att ta emot anmälningar.

“*Maria*” - Maria har arbetat som polis i snart 30 år, och har i dagsläget en ganska hög befattning inom polisen. Med bakgrund i förundersökningar arbetar hon nu med ungdomar, men Maria uppger att hon i övrigt inte arbetat så mycket med ungdomar.

“*Stina*” - Stina har arbetat som polis i snart 10 år, där hennes arbete består av att rycka ut när larm kommer in. Stina uppger att under hela denna period har hon arbetat mycket med ungdomar.

“*Anna*” - Anna har varit ungdomspolis i två år och utredande polis i drygt 7 år och har genomgående arbetat riktat mot ungdomar. Hennes upplevelse är att ungdomar behöver mer kontakt med vuxna vilket hon som ungdomspolis kan erbjuda.

7.3 Ungdomskriminalitet

7.3.1 Definitionen av kriminell ungdom

För att få en större förståelse av vikten med det preventiva arbetet, uppmanades informanterna att ge sin syn på ungdomskriminalitet och kriminella ungdomar. Majoriteten av informanterna uppger att det inte finns en typisk kriminell, de betonar att vem som helst kan bli kriminell oavsett ålder, etnicitet, socioekonomisk klass eller genus. Brotten blir grövre och kryper ner i åldrarna. Maria beskriver att det inte är ovanligt att många gör sin debut i unga år och att man inte behöver vara särskilt gammal för att utföra de riktigt grova brotten. Två av informanterna uttrycker samtidigt att det är farligt att sätta en etikett på vad som kan känneteckna kriminella ungdomar exempelvis genom ungdomarnas kläder, utan att det för den delen visar sig genom klädstil eller andra attribut. Samtidigt erkänner vissa av informanterna att ungdomarna har attribut som gör det lättare för polisen att känna igen dem exempelvis att vissa kläder kan påvisa en drogliberal syn. Flera av informanterna uttrycker att något som kan locka ungdomar till den kriminella livsstilen är den gemenskap som kan uppstå:

Alla vill ju tillhöra...[...] Men så fungerar det ju även vuxna i det här, det är ju ett mänskligt. Så förstår jag att det är i alla sociala strukturer, det är ju en fråga i vilken social struktur du ska tillhöra –
Maria

Analys

Informanterna menar att det är en risk att utgå för mycket från olika attribut, såsom klädstil, bakgrund och social status, när de ska ingripa mot en ungdom med kriminellt beteende. Informanterna betonar att vem som helst kan bli kriminell, men menar samtidigt att det ibland har varit en hjälp att titta på en ungdoms klädstil för att urskilja vilka som eventuellt har brottsligt beteende. Detta då kläder visar en gemenskap, menar informanterna. Enligt systemteorin kan man med hjälp av kläder få en bild av en individ. Kläder kan även markera likheter och skillnader mellan individer exempelvis vilken yrkesstatus individen tillhör (Öquist, 2008). Informanterna menar att de ibland kan identifiera de ungdomar som rör sig inom kriminella kretsar, i och med att ungdomarna kan använda sig av olika attribut för att visa på en gemenskap. Samtidigt så lyfter informanterna vikten av att förstå att ett eventuellt kriminellt beteende inte sitter i kläderna. Synen informanterna har på detta påvisar även att de inte har någon förutfattad mening om en viss klädstil, vilket kan argumenteras vara en positiv egenskap för personer inom polisycket.

Maria menar att ungdomar ofta gör kriminell debut i ung ålder och att unga även kan utföra riktigt grova brott. I Ceccato och Dolmens (2013) studie lyfts betydelsen av att aktivera ungdomar för att förhindra att de utför kriminella handlingar på grund av tristess, särskilt under sommaren. Men för att ungdomsaktiviteter ska ha en positiv effekt på ungdomskriminalitet betonar Ceccato och Dolmen (2013) att den även behöver kombineras med andra typer av preventiva åtgärder. För att förhindra att kriminell debut görs i ung ålder, vilket lyfts av Maria, kan det utifrån Ceccato och Dolmens (2013) studie tolkas som att ungdomar behöver aktiveras på olika sätt. Med hjälp av exempelvis olika ungdomsaktiviteter under sommaren kan det motverka ungdomskriminalitet på grund av tristess. Samtidigt betonas vikten av att kombinera dessa åtgärder med andra. Då den kriminella debuten kanske sker på grund av tristess under sommaren samt att ungdomarna är relativt unga kan ett tidigt ingripande också vara av stor vikt.

7.3.2 Arbetet mot ungdomskriminalitet

För att arbeta preventivt mot ungdomskriminalitet framkommer det under intervjuerna att informanterna anser att samverkan mellan socialtjänst, skola, föräldrar och polis har stor betydelse. I dagsläget skiljer sig samarbetet något mellan kommunerna. Ena kommunen har precis startat upp ett program som är inriktat på samverkan mellan socialtjänst, skola och polis. Hanna beskriver att samverkansprogrammet innefattar bland annat att polisen åker ut till elever i kommunala högstadieskolor och föreläser. De har även regelbundna träffar där personalen från skolan kan ställa polisiära frågor samt lyfta olika händelser. Polisen och socialtjänsten fattar ett gemensamt beslut om vilken skola som ska besökas och är i behov av insatser. När polisen åker ut till olika skolor är syftet att dels föreläsa och informera om vilka konsekvenser vissa handlingar kan ge där handlingarna definieras som brott, samt bygger relationer med ungdomarna. Enligt Hanna är detta en del av proaktivt arbete, *”Det gör vi under skolveckan vi skapar relationer med dom, vi hänger med dom och sen i slutet av veckan då går man och gör high five och spelar pingis med dom och så där.”*

Samverkansgruppen håller även i föräldramöten. Då bjuder man in föräldrarna till de ungdomar polisen och socialtjänsten ser problem omkring. På mötet informeras föräldrarna om vad polisen anser som grannsamverkan och de informerar om olika händelser som skapar problem där ungdomarna är orsaken. Hanna beskriver en sådan händelse, där ungdomar förstört vindrutetorkare på hemtjänstens bilar vilket bidrog till att de inte kunde åka ut och hjälpa äldre med medicin och mat. Vilka effekter programmet kommer att få menar hon är svårt att säga i dagsläget. Detta beror på att de inte har hunnit utvärdera det än men att hon hoppas på ett positivt utslag. Förutom det samverkansprogram ena kommunen har, beskriver Stina i den andra kommunen att det är viktigt att ha ett bra samarbete med flera verksamheter, exempelvis krögare, nattvandrare, ordningsvakter och entrévärdar. Stina menar att detta ämne är väldigt omfattande och berör alla där hela samhället behöver agera och föräldrarna har det största ansvaret gällande sina barn.

Man kan inte lägga det på samhället..”ni ska uppfostra mina barn”.
Men det är ju min åsikt då. Men många gånger kan jag bli lite
chockad när jag träffar föräldrar när barn begår brott, [...].det
borde vara en varningsklocka, att ni måste börja agera som föräldrar
här! - Stina

Vilka insatser som behöver prioriteras är svårt att precisera i och med att det finns en mängd olika brott som behöver tas om hand om, uppger informanterna. Trygghetsskapande åtgärder sätts in på helgerna, när risker för rån och våldtäkt ökar. Individuella samtal används som ett proaktivt verktyg för att försöka nå fram till de unga och bryta det brottsliga beteendet. Oftast ligger en orosanmälan från skola eller förälder till grund för ett individuellt samtal. Hanna menar att ungdomar idag inte hinner begå de grova brotten, utan blir ihjälskjutna innan dess. Enligt Hanna beror detta på att skottlossningarna är mer påtagliga idag där ungdomarna skjuter för att döda istället för att skada. Det betyder att istället för att brotten eskalerar till grövre brott hinner individen istället bli ihjälskjuten. Därför är individuella samtal av vikt, menar Hanna, då polisen har en chans att påverka ungdomarnas liv innan detta sker.

[...] förr i tiden då blev man omhändertagen och hamnade på en låst
ungdomsanstalt. Idag ser det tyvärr inte ut så [...] innan socialtjänsten
har hunnit omhänderta en kan man ligga skjuten. – Hanna

Analys

Stina uppger att föräldrarna har det största ansvaret över sina barn men att föräldraförmågan många gånger brister. Merparten av informanterna uttrycker ett behov av att flera aktörer samarbetar mot ungdomskriminalitet för att det preventiva arbetet ska bli så effektivt som möjligt. I och med detta har en kommun startat ett Samverkansprogram. Informanternas önskan om ett bättre samarbete mellan olika instanser stärks av Cheungs (2017) studie som nämner att poliser och socialarbetare har olika arbetssätt i Shanghai som kompletterar varandra. Polisens hårdare metoder visade sig exempelvis vara effektivare mot våldsärenden i kontrast till socialtjänstens mjukare metoder, som visade sig ha god verkan mot stöld och snatteri (Cheung. 2017). Informanterna menar att när föräldraförmågan brister så behöver flera aktörer än polisen agera. Även om det i Sverige kan finnas kulturella skillnader visar det ändå att olika

yrkesområden, som socialarbetare och poliser, därigenom kan komplettera varandra på ett kompatibelt sätt.

Hanna berättar att det i hennes hemkommun har upprättats ett samverkansprogram där flera olika aktörer samverkar för att minska ungdomsbrottslighet. Hon förklarar att det förekommer skolveckor där polisen åker ut och föreläser, då får ungdomarna få träffa både polis och socialtjänst vilket har visat sig vara positivt. Det ger både ungdomarna, skolpersonal och föräldrar möjligheten att ställa polisiära frågor vilket kan vara fördelaktigt gällande förebyggandet av ungdomskriminalitet. Med hjälp av systemteorin kan man få en tydligare bild av att alla individer som ingår i olika system har olika uppsättningar normer och regler inom varje system (Öquist, 2008). När ett system är i en kaotisk situation, exempelvis vid brott såsom rån, behöver detta snabbt åtgärdas för att inte något av de påverkade systemen ska kollapsa (Öquist, 2008). Att tillkalla en polis kan, i den här situationen, ses som ett medel för att motverka denna kollaps. Det går att argumentera för att samverkansprogrammet, som Hanna pratar om, kan ses som ett preventivt arbete i tidigt skede för att motverka att en kollaps av systemet sker.

7.4 Arbetsupplevelsen med kriminella ungdomar

7.4.1 Utmaningar i arbetet

Informanterna menar att det är utmanande att arbeta med ungdomar. I arbetet med ungdomar har polisen vissa skyldigheter samt lagstiftningen att ta i beaktning. Stina förklarar exempelvis att om den unge är under 15 år får du som polis inte låsa in den unge i polisbilen. Istället, berättar Stina, måste polisen vänta på att föräldrarna ska komma oavsett hur den unge beter sig. Informanterna belyser att den egna uppväxten och miljön färgar de egna fördomarna vilket gör att det i samhället finns olika åsikter om vad som är rätt och fel. Dessa åsikter finns inte skrivna i en lagtext förklarar Stina;

[...] vad tycker jag är rätt och fel? Vad är ett acceptabelt beteende i Sverige? I vårt samhälle idag? Tycker jag att det är..alltså pratar jag med nån som kanske tycker att ungdomar som hänger och står och spottar på trottoaren..eh vid centralstationen kanske många tycker att..nä det är inte okej. Men det är ju inte mot nån lagstiftning, man får ju stå där och hänga om man vill och spotta på marken får vi ju göra idag.

Men..eh..det kanske inte är så socialt accepterat beteende hos många. -

Stina

Vid frågan om hur polisen bemöter ungdomar ges olika svar från alla informanter, vilket visar att det inte finns någon särskilt metod för detta. Hanna exempelvis, förklarar att ungdomarnas attityd skiljer sig beroende på om hon pratar med den unge när denne står tillsammans med sina vänner, eller om samtalet sker enskilt. Några av informanterna berättar att polisen ibland får fungera som psykologer där de pratar med - och lyssnar på ungdomar. Polisen handskas även med situationer där dom både tröstar, kramar om och stöttar när ungdomar druckit för mycket alkohol. Detta är en av de utmanade delar vissa av informanterna upplever i sin yrkesroll. Det finns många olika aspekter som kan försvåra arbetet med ungdomar. Stina belyser att en anledning till detta kan vara att ungdomar är i en utvecklingsfas, som visar sig genom deras attityder i processen där de försöker hitta sig själva. Detta resulterar i att polisen får svårt att veta hur de ska hantera ungdomar, då de inte kan hantera alla ungdomar exakt likadant. Stina uppger att det även finns en ambivalens i arbetet som polis, där en relation till ungdomarna ska byggas samtidigt som polisen har en disciplinär roll vilket många gånger kan vara en utmaning.

Men det blir ju väldigt.. nästan en dysfunktionell relation..att helt plötsligt ska vi kanske jaga dom...brotta ner dom..oc- spreja dom..i värsta fall slå med en batong..alltså det är ju så va. Och sen så i nästa stund så ska vi sitta och prata.. alltså förstår du..och det blir ju jätte..en knepig sits liksom. Först handfängsla dom och sen ska du sitta och prata med dom...liksom hur vänder du en sån grej? - Stina

Analys

I polisens preventiva arbete mot ungdomskriminalitet ingår det att interagera med ungdomarna. Hur interaktionen ser ut beror på den kontext polisen och ungdomarna befinner sig i, något informanterna ibland ser som en svårighet i sitt arbete. Ett exempel är att de inte får låsa in ungdomarna i en polisbil utan måste vänta på föräldrarna ibland ser som en svårighet i sitt arbete. I Wiley och Esbensens (2016) studie framkommer det att om en polis arresterar eller på annat vis stoppar ungdomar kan det istället ge motsatt

effekt. Ungdomarna känner istället ett större engagemang till sina kriminella vänner, menar Wiley och Esbensen (2016). Baserat på detta kan det ses som ofördelaktigt oavsett rådande lagar om poliser i Sverige skulle låsa in ungdomar i polisbilen, då konsekvensen kan bli att ungdomarna börjar utföra fler brott.

Stina förklarar att ibland kan ungdomar agera utifrån ett sätt som inte är acceptabelt av omgivningen, samtidigt som det inte står någonting i lagen om att de inte får agera på det sättet. Ett exempel hon tar upp är att många ungdomar kan spotta på marken, vilket inte ses som socialt accepterat. I den symboliska interaktionismen anses det att det är genom olika signifikanta symboler som en handling får en betydelse (Mead, 1995). För att samhället ska acceptera individen behöver individen ta till sig de normer som samhället har. I enlighet med den symboliska interaktionismen så kan spottande på marken, som Stina tar upp, ses som en signifikant symbol för motvilja eller som ett försökt i att upplevas som tuff och självsäker. Handlingen, att spotta på marken, kan även tolkas som något omgivningen upplever som provocerande av omgivningen. Om samhället inte accepterar detta beteende kan det, enligt Mead (1995), leda till konflikter och osämja mellan de olika parterna.

I Petterssons studie (2014) förklarar hon vikten av icke-verbal kommunikation, då denna kan bidra till osämja vilket ibland kan leda till att konflikterna blir värre. Bland annat beskriver Pettersson (2014) hur vissa ungdomar, i hennes studie, kände att polisen omotiverat fokuserade på dem på ett orättvist sätt. När polisen arbetar preventivt mot ungdomskriminalitet kan det alltså vara fördelaktigt för polisen att vara medveten om sina icke-verbala signaler så att inte interaktionen med ungdomarna blir kontraproduktiv. Som intervjupersonerna beskrev ovan får informanterna ibland agera psykolog samt ge både tröst och kramar, vilket kan ses som positiva icke-verbala signaler. Det preventiva arbetet med kriminella ungdomar stärks därigenom av icke-verbala signaler.

7.4.2 Fördelar med att arbeta med ungdomar

Anna menar att det är en fördel när de som polis får gå in med en stöttande roll i olika situationer i arbetet med unga brottslingar, då det bidrar till att ungdomarna känner en sorts trygghet och kan lättare öppna sig och prata med polisen.

Dom vet ju att vi vet så mycket om dom redan, så då blir det liksom att dom kan öppna sig. Det blir lättare för dom att öppna sig också, för vi vet redan så mycket om dom också. Och ibland kanske dom tror att vi vet saker, som vi inte vet, för att "å det är polisen, och dom vet allting". Och då blir det liksom, ja, det kommer lite naturligt. Bara man bemöter man med respekt tycker jag, det är jätteviktigt, och det upplever jag att både jag och mina kollegor gör. - Anna

Anna anser att i och med sitt arbete som polis kan hon tänka ett steg längre än att ungdomarna bara är bråkiga, eller att de stökar ned. Istället ser hon ungdomarnas beteende som ett resultat av exempelvis stökiga hemförhållanden. Stina har i sin tur märkt att ungdomarnas attityd förändras beroende på hur hon agerar som polis. Hon säger att om hon inte är tuff och går på ganska hårt så märker ungdomarna det direkt och tar inte polisen på allvar.

Stina upplever alla yrken där du arbetar med människor som ett hantverk, där förmågan att vara flexibel och kunna agera utifrån den du har framför dig är viktig. Många ungdomar har satt upp höga murar omkring sig och som ingripande polis har du inte lång tid på dig att bygga förtroende och få dom att öppna upp sig. Att bygga bra relationer med ungdomarna gällande det förebyggande arbetet mot ungdomskriminalitet, är något samtliga informanter ser en betydelsefull tyngd i. Stina förklarar exempelvis att det är fördelaktigt om en positiv relation till ungdomarna utvecklas i ett tidigt skede då en del ungdomar begår brott fler än en gång och har en upprepad kontakt med polisen. Detta inbegriper även ett bra samspel mellan socialtjänst, föräldrar och skola, där det måste finnas en förståelse för att polisen bara är en kugge i ett större maskineri. Stina menar att polisen inte kan göra allt, och fortsätter:

[..] vi tänker ju alltid på medborgarna i fokus [...].alla vi som ska leva och bo här vi ska ha det så tryggt och bra som möjligt och då måste man ha ett förtroende för polisen. - Stina

Analys

Informanterna uttrycker många fördelar med att arbeta med ungdomar. Stina uttryckte

exempelvis att man i polisyrket behöver vara flexibel, då varje situation ser olika ut samt att en relation med ungdomarna behöver byggas upp på kort tid. Anna menade istället att relationsbyggandet med ungdomarna, där polisen fick ha en stöttande roll i olika situationer, var en stor fördel i polisyrket. I Svenssons och Saharsos studie (2015) poängteras att polisen ibland själva måste bedöma var deras fokus ska ligga gällande situationer och individer utifrån ett proaktivt perspektiv. Genom att bygga relationer med ungdomarna kunde poliserna även identifiera destruktivt beteende hos ungdomarna på ett mer effektivt sätt istället för att agera utifrån fördomar. Att vara flexibel i relationsbyggandet som polis kan alltså bidra till ett mer effektivt preventivt arbete mot kriminalitet, vilket även informanterna lyfter.

Inom polisyrket behöver polisen vara anpassningsbar och ändra sitt arbetssätt beroende på situation menade Stina och Anna. Vissa ungdomar har ett behov av att de ingripande poliserna agerar mer stöttande, medan samma form av bemötande får andra ungdomar att tappa respekt för poliserna. Då det kan finnas ont om tid att bygga en positiv relation till ungdomarna är det alltså av stor vikt att poliserna är flexibla. Inom rollteorin talas det bland annat om formella roller, där en individ ändrar sitt beteende utifrån de sociala förväntningar som kan finnas på den specifika rollen. Individens beteende förändras även utifrån de normer som denne behöver rätta sig efter vid inträdandet av sin formella roll (Goffman, 1956). När informanterna träder in i den formella polisrollen, kan det argumenteras för att det finns förväntningar på att de ska bete sig auktoritärt. Dessa auktoritära signaler fångar ungdomarna in och påverkas av, antingen i en positiv eller negativ riktning. I sin formella roll som polis upplever Stina att det förväntas av henne i vissa situationer att ha hon ska ha ett tufft förhållningssätt vilket enligt rollteorin leder till att hon sänder ut olika signaler. Stina förklarar att hon har noterat hur vissa ungdomar kan reagera negativt på hennes tuffare attityd, medan andra ungdomar blir mer benägna till att öppna upp sig.

Ibland kan polisen behöva agera tufft gentemot ungdomarna berättar informanterna annars tappar ungdomarna respekt för polisen. Dessutom krävs det av de att bygga en relation med ungdomarna på kort tid. Stina menar att det måste finnas en samverkan mellan till exempel socialtjänst, föräldrar och polisen, samt en förståelse för att polisen inte kan göra allt. Systemteorin förklarar hur strukturen med regler och normer för den aktuella situationen kan påverka handlingsutrymmet en individ har (Öquist, 2008), i

detta fall polisens. Ibland kräver systemet som polisväsendet är uppbyggt av att polisen ska lösa konflikter av olika grad, samtidigt som de ska kunna använda sig av systemet för att hjälpa ungdomarna vidare till instanser där de får rätt hjälp. Men informanterna behöver anpassa deras bemötande beroende på kontext samtidigt som det finns tidsbrist att ta i beaktning. De regler varje system har, i enlighet med systemteorin, kan i kombination med dessa påverka informanternas handlingsutrymme. Detta uttrycker till viss del även Stina då hon menar att polisen inte kan göra allt. Därmed finns en ambivalens i yrket som polis där en bra balans mellan relationsbyggande och ingripande kan vara en utmaning.

Anna upplevde att många ungdomar i sin tur upplever att de kan öppna upp sig för poliser, och förklarar det med att ungdomarna många gånger tror polisen vet mer om deras aktiviteter än polisen faktiskt gör. Larsson och Sohlberg (2015) belyser att många gånger gestaltas poliser som individer som står för trygghet, anledningen till denna gestaltning kan bero på att polisen handlar inom lagstiftningens ramar. Utifrån den tolkning vi har gjort av Larsson och Sohlberg (2015) kan en av anledningarna till att Anna upplever att många ungdomar öppnar upp sig för henne vara att de unga ser henne som en trygghetsperson. Anna spekulerar i att ungdomarna anförtror sig till henne och att informationen hon får är något de tror hon redan vet, vilket hon inte gör. Detta kan antas vara en trygghet, i enlighet med Larsson och Sohlbergs (2015) resonemang, då ungdomarna inte behöver känna att de delger något privat.

7.5 Positiva och negativa effekter

Huruvida ungdomarna påverkas negativt eller positivt av det proaktiva polisarbetet ställer sig informanterna frågande till. Det som kan vara negativt för den unge när denne misstänks för brott är att det oftast leder till att den unge kommer att ses som kriminell av sin omgivning, upplever Anna. Hon förklarar hur polisen försöker markera vissa beteenden som oacceptabla eller brottsliga för ungdomarna, i hopp om att de inte ska upprepa handlingen. Dock är det många ungdomar som inte påverkas av detta. Maria målar upp samma bild och säger att polisen nog mest ses som ett störningsmoment för ungdomarna, medan polisens uppfattning kan vara att de har större påverkan än de faktiskt har.

Vid intervjutillfällena framkom att något som kan påverka mötet med ungdomarna är den uniform polisen bär. Hanna förmedlar att det finns en stor fördel att prata med ungdomar iklädd uniform, exempelvis på skolor. Att komma dit för att skapa och bygga relationer, och få ungdomar att inse att det är värdefullt att kunna prata med en riktig polis. Anna har erfarenhet av att arbeta både i uniform och som civilklädd och menar att det ibland kan vara lättare att arbeta civilklädd. Det är vanligt att ungdomarna sätter upp ett "motstånd" när hon kommer iklädd uniform. Stina beskriver att då deras arbete består av att gripa, lagföra och omhänderta ungdomar, med tvångsmedel om det behövs, är det lätt att ungdomar får en negativ syn på polisen.

[..] vi träffar dom ju när de är i sämsta skicket eller precis har gjort nånting eller..ja men du vet.. sinnesstämningen kanske inte alltid är på topp. Och därför är det så viktigt när man träffar dom.. när dom ja liksom hänger på stan, att man tar den lilla stunden och bygger på dom här relationerna för det har du ganska mycket igen sen, när dom träffar dig igen. – Stina

Analys

Syftet med att polisen arbetar preventivt mot ungdomskriminalitet är att försöka motverka att ungdomar startar en kriminell karriär. Både Anna och Maria uttrycker en känsla av att deras preventiva arbete möjligtvis inte är så effektiv, detta då många ungdomar faller tillbaka i kriminalitet. Enligt Ceccato och Dolmen (2013) studie kan storleken på en stad påverka effektiviteten i polisens preventiva arbete. I studien framkommer det att vid brottslighet i mindre städer blir det lättare att identifiera den kriminella individen på grund av att staden omfattas av så få invånare. Ingen av den aktuella studiens informanter arbetar i mindre städer, det preventiva arbetet kan därmed bli en utmaning för polisen då det är svårare att nå ut till ungdomar med en kriminell livsstil i större städer.

Informanterna uttrycker att det ibland finns behov av att polisen markerar vissa av ungdomarnas beteenden. Men Anna belyser att när de markerar finns det en risk att omgivningen kan uppleva den unge som kriminell. Rollteorin menar att en individ bygger upp sin "roll" baserat på de sociala förväntningar som denne har på sig, samt den

sociala statusen individen har (Goffman, 1956). Om polisen misstänker en ungdom kan det oftare leda till att det omgivande samhället definierar denne som kriminell informerar Anna. Utifrån rollteorin kan den unge därigenom se sig själv som kriminell och börja bete sig därefter. Här kan vi se ett moraliskt dilemma för polisen som behöver agera mot ungdomsbrottslighet då en ingripande åtgärd kan få långsiktiga följder den unge om denne åtar sig rollen som kriminell. Det proaktiva arbetet med att minimera ungdomsbrottslighet kan alltså få motsatt resultat till vad som ursprungligen var syftet.

För att motverka att ungdomar med kriminellt beteende ska begå upprepade brottsliga handlingar så försöker polisen visa att ungdomarnas beteende är oacceptabelt, informerade Anna. Ungdomar har en negativ syn på poliser. Detta tror Stina beror på att polisen och ungdomar endast interagerar varandra när ett brott har begåtts. Det är därför viktigt, fortsätter Stina, att polisen tar sig tid att bygga relationer med ungdomarna vid andra tillfällen. I Nordberg et al (2016) studie framkommer det att ungdomars förtroende sjönk när polisen försökte kontrollera de. De upplevde sig trakasserade och önskade, samt uttryckte en känsla av att polisen försökte begränsa var de uppehöll sig. I studien nämns exempelvis en händelse där poliserna omotiverat visiterat ungdomarna när de umgicks utanför en affär. I en konfliktfylld interaktion mellan två olika individer kan det finnas två versioner av samma händelse. Anna menar att det är en del av polisens uppgift att markera för ungdomarna att samhället inte finner sig i oacceptabelt beteende. Ungdomarna i Nordberg et al (2016) studie förmedlade istället en känsla av utsatthet efter polisens behandling. Vad som anses vara polisiärt arbete kan därmed upplevas annorlunda av de kriminella ungdomarna. För att motverka en negativ interaktion mellan poliser och ungdomar med kriminellt beteende menar Stina att polisen behöver ta sig tid att skapa relationer med de.

Informanterna upplever att det preventiva arbetet påverkas beroende på om de är iklädda polisuniform eller i deras privata kläder. Anna belyser att om hon är klädd i civila kläder öppnar ungdomarna upp sig mer för henne än om hon är klädd i polisuniform. Stina menar att ungdomar har lätt att få en negativ syn på polisen då en del av deras arbetsuppgifter består av att anhålla och omhänderta ungdomar, med tvång om det behövs. Vi tolkar informanternas uttalande ovan som att kriminella ungdomar kan koppla ihop polisens agerande i polisuniformen, och blir därmed mer motstridiga om polisen är iklädd uniform. Öquist (2008) förklarar att inom systemteorin anses

kommunikation uppstå via två olika vägar. Det verbala språket kan sammankopplas med auktoritet och makt, och användas när vi definierar omvärlden. Medan känslor och kroppsspråk används i samspelet med andra människor. En individs val av kläder kan definiera denne samt säga något om dennes sociala bakgrund och yrkesstatus då kläder innefattar olika koder (Öquist, 2008). Polisuniformen säger något om informanternas yrkesstatus, och det verbala språket kan visa på den makt informanterna har i mötet med kriminella ungdomar. Då både uniformen och polisens verbala språk kan bära på maktsymboler kan det argumenteras, utifrån systemteorin, att det är förståeligt om ungdomarna blir motsträviga mot polisen. Dessa maktsymboler är eventuellt inte lika uttalande som civilklädd, vilket stödjer Annas uppfattning gällande polisarbetet iklädd uniform kontra privata kläder.

7.6 Vikten av det proaktiva arbetet

Samtliga informanter betonar behovet av mer insatser, även fast upplevelsen kring de insatser som idag finns att tillgå är positiv. Hanna upplever att det är låg status inom polismyndigheten att arbeta med ungdomar och detta är något hon önskar se en förändring kring. Anledningen till den låga statusen beror delvis på organisatoriska frågor samt att det är mer prestigefyllt att arbeta med äldre förbrytare som ofta begår grövre brott förmedlar Hanna. Informanterna önskar även att de kunde avsätta mer tid för ungdomarna än de kan i dagsläget, där anledningen ofta är bristande resurser. Merparten av informanterna önskar att socialtjänsten utförde fler uppföljningar samt att de egna resurserna fördelas bättre, då upplevelsen är att det inte finns några instanser mellan stöttning av ungdomar och olika former av straff som exempelvis tvångsvård och arresteringar. Polismyndighetens bristande resurser kan ibland påverka det proaktiva arbetet menar informanterna. Maria menar att det finns krav på de att få ett resultat, men att de inte vet hur de ska komma dit.

Men det ligger också ett extremt tryck att vi ska redovisa. Vi ska ju framåt, vi har ett ansvar på att vi arbetar. Vi ska producera. [...] Så varje månad så talar vi ju om vad vi har gjort och inte gjort, i ganska nedbrutna i olika brott. [...] Så på det viset kan jag ibland känna frustration, "ni vill ha ut så mycket, men jag vet inte hur jag ska komma dit". Sen är det ju en resursfråga, men den orkar jag inte ens gå in på... - Maria

För att arbeta proaktivt mot ungdomskriminalitet anser vissa informanter att det skulle vara värdefullt att ha med en representant från Socialtjänsten varje gång det sker vissa insatser, då kan exempelvis bedömningar om insatser eller tvångsvård ske på plats. Informanterna menar att om polisen och socialtjänsten arbetade tillsammans skulle de på så vis kunna arbeta mycket mer mot ungdomskriminalitet. Maria uttrycker att insatserna polisen utför är ett slags verktyg för att hjälpa socialen, då polisen omhändertar ungdomar på sina lagstöd, men att detta blir en slags omväg. På detta sätt kan det ses som att om en representant för socialtjänsten är med ut vid ingripanden blir det lättare för den unge att hamna rätt snabbare.

Ett ytterligare förslag på mer insatser, från informanterna, är att samhället kan behöva göra tydligare markeringar när det gäller ungdomsbrottslighet så att ungdomarna lär sig konsekvenser av sitt beteende och inte begår fler brott. Stina tycker att samhället idag ger fel signaler till kriminella ungdomar under 18 år, då många åtal läggs ner på grund av åtalsunderlåtelse. Det i sig kan ge den unge lagöverträdaren känslan av att vissa brott accepteras av samhället, vilket bidrar till att den unge fortsätter på sin kriminella bana. Maria uttrycker också ett behov av tidigare insatser, oavsett om det är från socialtjänsten eller annan instans:

[...]jag önskar mig tidigare insatser. För de ska ju inte va här. Det är undantagen som ska va här. Och när de är här, då ska det smälla till. -

Maria

Stina menar att ungdomar samtidigt har ett eget ansvar att lära sig att ett brottsligt beteende ger vissa konsekvenser. Hanna uttrycker en liknande åsikt som Stina, och menar att det är det Samverkansgruppen försöker hjälpa ungdomarna att förstå. Trots ungdomarnas egna ansvar, betonar Stina att när ungdomar inte får den hjälp de behöver kan det leda till att de hamnar på psykiatrin, hos socialtjänsten eller polisen. Ansvaret ska alltså inte enbart läggas på ungdomarna. Stina betonar att de unga ändå är människor, “.jag brukar säga så här att det är kärlekslöst att bara låta de va”.

Analys

Informanterna uttrycker en önskan om att ingripa tidigare när ett brott sker. Maria säger

att det bara är “undantagen” som ska vara hos polisen, och då ska det få kännbara konsekvenser. Uttalandet kan tolkas som att det finns ungdomar som inte hade begått brott om rätt hjälp hade satts in vid tidigt skede. Medan det finns ungdomar som Maria benämner som “undantag” som ska vara hos polisen på grund av tyngre brott. Tidiga insatser mot ungdomskriminalitet är dock enligt von Hofer (2010), inte det mest fördelaktiga för de unga. På grund av en ökad intolerans för ungdomskriminalitet resulterar detta i att rättsväsendet kopplas in för tidigt och för strängt mot milda brott. Detta stöds av Lopes et als (2012) studie som säger att ett tidigt polisingripande inte är en positiv vändpunkt för ungdomarna, istället ökar risken för att den unge fortsätter ett kriminellt liv upp i vuxen ålder. Genom att ingripa tidigt kan det påverka ungdomens möjlighet att slutföra utbildning och få arbete senare i livet, och därmed försvåra ungdomens liv på sikt (Lopes et al, 2012). Men genom att inte ingripa vid tidigt skede kan det enligt informanterna istället leda till att ungdomar som inte hade behövt hamna hos polisen hamnar där ändå. Detta kan tolkas som att de konsekvenser Maria uttrycker som en nödvändighet inte blir lika kännbara om alla ungdomar som begått brott av olika grad ska hamna hos polisen som första instans.

Informanterna har en önskan om tidiga insatser. Maria uttrycker en frustration kring brist på tid och resurser, hon menar att ledningen förväntar sig en massa resultat som hon inte vet hur hon ska uppnå. I Braga et als (2012) studie belyses att proaktiva gripanden, problemorienterat polisarbete samt riktad patrullering är bra metoder att använda vid förebyggande av brott. Polisen vet ofta vart brott till största delen sker och patrullerar därav dessa områden mer frekvent för att de både ska kunna utreda och gripa. En stor mängd forskning visar, enligt Braga et al (2012), att förebyggandet mot brott ger stora positiva resultat. Inte minst gällande de platser där kriminaliteten är hög, på de så kallade “hot spots”. Utifrån Braga et als (2012) studie kan informanternas önskan om fler resurser samt insättande av tidiga insatser mot ungdomskriminalitet därmed få en positiv effekt. De krav på resultat som Maria upplever finns på poliser skulle med andra ord möjligtvis uppnås om tidiga insatser, i kombination med riktade åtgärder sätts in.

Informanterna belyser att det finns önskemål inom polisen om att socialtjänsten ska utföra fler uppföljningar kring kriminella ungdomar, särskilt då många ungdomar inte förstår vilka konsekvenser brottsligt beteende kan ge. Marias berättar hur polisen ofta

får fungera som en omväg och att det finns ett behov av samverkan mellan myndigheter. Stina menar att både ungdomarna själva och det omgivande samhället har ett ansvar att lära ungdomarna att deras kriminella beteende har konsekvenser. Systemteorin menar att olika system kan arbeta tillsammans för att undvika kollaps, där alla delar påverkas när en del förändras (Öquist, 2008). I och med detta går det att argumentera för att det finns fördelar med att socialtjänsten och polisen arbetar tillsammans. När den unge medverkar i en situation där ett annat system behöver kliva in och markera beteendet kan det med systemteorin förklaras som att en rubbning i familjesystemet uppstår. Strukturen inom familjen riskerar att kollapsa när någon av medlemmarna utför en handling som bryter mot de uppsatta normer och regler familjen har, detta kan medföra att polis behöver kallas in. Även fast Stina poängterar att det är den unge som har ett ansvar för sina handlingar kan de, enligt Maria, behöva mer hjälp från andra instanser för att inte hamna hos polisen på deras lagstöd.

8. Diskussion

8.1 Resultatsammanfattning

Den aktuella studien har syftat till att ta reda på hur polisen arbetar proaktivt med kriminella ungdomar, och vilka effekter poliserna själva kan se att deras arbete har gentemot ungdomskriminalitet. Ett ytterligare syfte med studien var att ta reda på polisens egna upplevelser kring sitt arbete med kriminella ungdomar.

Resultatet av den aktuella studien visar att det på olika vis är utmanande att arbeta med ungdomar och ungdomsbrottslighet. En utmaning är att det är låg status att arbeta med ungdomsbrottslighet vilket kan påverka polisens preventiva arbete då resurserna brister. Informanterna betonar att fler instanser behöver engagera sig i ungdomsbrottslighet för att motverka att våra ungdomar hamnar i kriminalitet, med andra ord bör hela samhället involveras där föräldrarna har största ansvaret.

Resultatet visar att polisens arbete i olika kommuner inte skiljer sig nämnvärt. En del av de åtgärder polisen utför är bland annat individsamtal och att bygga relationer med ungdomar i tidigt skede. Informanterna belyser att detta innefattar att exempelvis samtala med föräldrar och att söka upp ungdomar när de är ute på fält. En kommun har även ett samverkansprogram där polisen arbetar tillsammans med socialtjänst och

skolor där de arbetar proaktivt genom information. Alla informanter betonar vikten av samverkan mellan olika instanser såsom polisen, skolan och socialtjänsten. Informanterna menar att arbetet med kriminella ungdomar skulle bli mer effektivt om en socialtjänstare medverkade när ingripande sker för att den unge lättare ska få rätt hjälp snabbt.

Det framkommer även i resultatet att polisens proaktiva arbete påverkas av olika symboler, exempelvis polisens uniform samt ungdomarnas attribut i form av kläder. Informanterna uttrycker att de kan se en skillnad i interaktionen med ungdomarna beroende på om de är klädda som poliser eller civilt. Ungdomarnas bemötande samt attityd blir hårdare och aggressivare när polisen kommer iklädd uniform. Informanterna betonar att besöka skolor iklädd uniform kan ge en positivare syn på deras roll som polis då uniformen annars många gånger kan väcka motstånd.

En del av studiens resultat visar att informanterna inte upplever ett tydligt resultat av deras proaktiva arbete. Trots ingripande från polisen upplever informanterna att många ungdomar inte påverkas av det, men de betonar att det fortfarande är av vikt att arbeta med ungdomar. Vissa artiklar uttrycker en tveksamhet till tidigt ingripande då deras resultat pekar på att detta kan ha motsatt effekt gällande ungdomarnas brottsliga beteende. Polisen hoppas att deras ingripande ska påverka den unge till en förändring, då det enligt informanterna är "kärlekslöst" att inte göra något.

8.2 Resultatdiskussion

Då kriminalitet inte accepteras av samhället är det rimligt att tidiga insatser sätts in för att motverka detta, och då kanske speciellt när det är ungdomar som begår brott. I resultatet av den aktuella studien framkommer delade meningar om huruvida det är gynnsamt med tidiga insatser eller inte. Informanterna säger inget specifikt kring tidiga insatser, men de lyfter vikten av att föreläsa i skolan och att informera om konsekvenser vid brott. Detta kan tolkas som en tidig insats och därmed att informanterna är positivt inställda till tidiga insatser. Det framgår i resultatet av von Hofers (2010) studie att rättsväsendet i Sverige idag kopplas in tidigare än nödvändigt, samt ger strängare straff mot mindre brott. I Lopes et al (2012) studie påvisar resultatet att tidigt ingripande kan leda till att den unge får svårt att avsluta studier vilket påverkar möjligheten till arbete.

Detta i sin tur kan leda till att den unge kan hamna i en kriminell bana. Baserat på detta kan tidiga insatser alltså snarare förvärra för den unge, om åtgärderna är för hårda kan det ge motsatt effekt till vad som syftades. Ett tidigt ingripande kan vara fördelaktigt enligt informanterna, men baserat på Lopes et als (2012) och von Hofer (2010) kan graden av insatser behöva anpassas till hur grovt brottet är. Informanternas proaktiva arbetsmetoder, exempelvis föreläsning i skolor, kan i förlängningen ge bättre effekt och vara mer produktivt.

I den aktuella studiens resultat har det framkommit att det är gynnsamt om polisen arbetar tillsammans med olika myndigheter för att reducera ungdomskriminalitet. Detta lyfts bland annat av Cheung (2017) som belyser att de olika arbetsmetoderna som socialtjänst och polis går att kombinera på ett effektivt sätt. Trots att enbart en kommun i studien har ett samverkansprogram så uttrycker samtliga informanter en önskan om mer samverkan mellan polis och socialtjänst. Det har även visat sig att ena kommunen inte har något specifikt krav på de poliser som jobbar med ungdomskriminalitet, till exempel att föreläsa på skolor. Här ställer vi oss frågande till varför inte fler kommuner i Sverige har någon form av program där flera aktörer samverkar. Informanterna från ena kommunen kunde se ett gott resultat av samverkansprogrammet, dock uppger de att de effekter samverkansprogrammet kan ha är för tidigt att uttala sig om i dagsläget. Trots det ej fullständiga resultatet av samverkansprogrammet i ena kommunen kan vi ändå se, baserat på Cheungs (2017) studie, att det finns många fördelar att polisen samverkar med andra instanser.

När det gäller att bygga relationer med ungdomar kan informanterna se att det ger ett visst resultat, samtidigt som att de tror att polisen ibland kan upplevas som ett störningsmoment. Här går det att argumentera för att huruvida att en polis upplevs som ett störningsmoment kan bero på hur polisen agerar. I Nordberg et als (2016) studie som utfördes i USA, belyses det att ungdomar kände sig trakasserade då poliserna ville visitera de. Även fast en informant uttrycker att denne behöver agera med mer auktoritär framtoning i vissa situationer, är de svenska polisiära metoderna med stor sannolikhet mjukare än i USA. Här argumenterar vi för att när polisen behöver gå in med hårdare metoder är det naturligt att ungdomarna upplever de som maktöversittare, då de själva hamnar i underläge. Genom att jämföra svensk och amerikansk metod i hur polisen hanterar kriminella ungdomar i olika situationer samt i hur relationerna de emellan

byggs upp, anser vi att den svenska metoden är mer fördelaktigt. Med det sagt behöver det inte betyda att vi inte kan dra lärdom av andra länder för att förfina polisens arbetsmetoder i Sverige, både de “mjuka” och “hårda” när så krävs.

Pettersson (2014) lyfter att olika icke-verbala signaler, såsom tonläge, påverkar det preventiva arbetet i hur polis och ungdomar bemöter varandra. I sitt arbete som polis upplever informanterna, i den aktuella studien, att olika attribut, exempelvis polisuniformen, kan försvåra deras arbete då det kan leda till fördomar. Som civilklädd upplever informanterna att det är lättare att nå ut till ungdomarna. När polisen är klädd i civila kläder kan polisen upplevas stå på samma nivå som den unge, vilket kan förklaras med hjälp av rollteorin, genom att den formella rollen som polis döljs. I kontrast kan ungdomar istället bemöta en uniformsklädd polis med större förakt. Därför betonar informanterna vikten av att proaktivt arbete med ungdomar bör ske mer frekvent i polisuniform. På så sätt kan ett förtroende lättare byggas upp gentemot personen i uniformen, och fördomarna som kopplas till dennes utstyrsel minskas. Informanterna lyfter även att polisen inte får sätta etikett på ungdomar utifrån deras klädstil då dessa inte nödvändigtvis alltid kännetecknar en ung kriminell. Utifrån vad polisen och ungdomarna har på sig kan man tolka det som att de fördomar som följer med valet av kläder kan leda vidare till icke-verbala signaler vilka i sin tur kan påverka hur polis och ungdomar interagerar med varandra.

Braga et als (2012) menar att om poliser är medveten om vart kriminalitet förekommer är det enklare att sätta in exempelvis patrullering på dessa områden. Om de polisiära metoderna är mer inriktad och anpassad till varje problematisk situation blir polisen effektivare i att kunna hantera brottsligheten. I Svensson och Saharsos (2015) studie framkommer det att de poliser som spenderar mer tid med ungdomar använder sig av en mer jämlik behandling. Istället för att låta misstänksamheten kring vilka ungdomar som är kriminella baseras på fördomar, gör de istället bedömningen på andra kriterier.

Informanterna nämner att de upplever en viss resursbrist som försvårar deras arbete. Med koppling till Braga et al (2012) samt Svensson och Saharsos (2015) studier kan det argumenteras för att det behöver läggas mer resurser på ungdomspoliser. Det skulle öppna upp för mer patrullering samt interaktion med ungdomar. Vid problematiska situationer där ingripanden behöver ske kan den kunskap polisen har om ungdomarna

vara användbar och tillföra en bättre kvalitet i det proaktiva arbetet. Men då resursbrist råder där exempelvis tiden till att goda relationer mellan ungdomar och polis inte finns, kan det istället leda till att fler felaktiga ingripanden sker. För att ett proaktivt arbete ska vara effektivt behöver resurserna prioriteras utifrån behov och vara av god kvalitet.

8.3 Metoddiskussion

Den valda forskningsmetoden för denna empiriska studie var att intervjua flera individer inom polisyrket. Intervjufrågorna har i största möjliga mån varit öppna där de själva kunnat få ge uttryck för sina upplevelser, åsikter och synsätt gällande proaktivt arbete kring ungdomskriminalitet. Genom att informanterna fritt fått berätta om sina erfarenheter utifrån verkliga händelser och situationer, ges ett djup och en bredd till studien som skulle vara svår att uppnå genom en kvantitativ metod. Om studien hade varit kvantitativ hade framtagen statistik mer konkret kunnat visa på vilken effekt polisens proaktiva arbete haft över tid. Det som ej skulle framkomma med kvantitativ metod är polisens egna upplevelser samt tankar och åsikter kring ungdomskriminalitet.

Under analysprocessen framkom att vissa delar hade kunnat fått en tydligare beskrivning om valet av intervjufrågor hade korrigerats för en bättre matchning med studiens syfte. Exempelvis hade det varit intressant att undersöka hur det organisatoriskt ser ut hos polisen då det preventiva arbetet skiljer sig från det ingripande arbetet. Vissa av informanterna uttrycker att ungdomspoliser har lägre status än kriminalpoliser samt belyser brist på resurser, vilket kan påverka prioriteringen av insatser. Studien är även utförd i två olika kommuner, som arbetar med olika typer av proaktivt arbetet där ena kommunen har ett samverkansprogram, vilket den andra kommunen inte har. Om vi hade möjlighet att använda fler kommuner, alternativt fler informanter, kanske vi kunde fått mer empiri att studera vilket möjligtvis kunde ha gett ett klarare resultat. Tanken var att de resultat som framkom skulle kunna användas i yrkesområden inom socialt arbete där man arbetar proaktivt mot ungdomskriminalitet. Utifrån studiens resultat kan vidare forskning vara intressant inom områden rörande, samverkansprogram och anledningen till varför ungdomsarbete har så låg status och vad som krävs för en positiv förändring.

Med hjälp av systemteorin, symbolisk interaktion och rollteorin har vi försökt att gestalta polisens proaktiva arbete mot ungdomskriminalitet på ett tydligt sätt. Studiens

resultat har påverkats då de valda teorierna inte alltid varit fördelaktiga i analysen. Bredden av den insamlade empirin har medfört svårigheter att med säkerhet koppla empirin till rätt teori, då vi upplevt att fler teorier har varit möjliga att applicera i den aktuella studien än de vi valt. Det som varit gynnsamt med valda teorier är bland annat att vi med hjälp av systemteorin har fått en större förståelse för hur vitalt det är med samverkan mellan polis och samhället är när det kommer till proaktivt arbete mot ungdomskriminalitet. Med hjälp av den symboliska interaktionismen och rollteorin har interaktionen mellan polisen och kriminella ungdomar kunnat förklaras. Resultatet av studien kan ha sett annorlunda ut om andra teorier hade nyttjats, men vi anser att de teorier vi valt har hjälpt oss att svara på den aktuella studiens frågeställningar.

Genom att koppla till tidigare forskning har vi försökt lyfta fram vikten av samverkan mellan olika instanser för att komplettera informanternas delade åsikter rörande detta. För att få en förståelse för polisens proaktiva arbete är det viktigt att få en inblick över hur polisarbetet ser ut och kan skilja sig mellan kommuner och andra länder. Genom den tidigare forskningen ges en insikt huruvida olika tillvägagångssätt är positiva eller negativa i relationsbyggandet med ungdomar samt hur ungdomskriminalitet kan eller bör hanteras. Det går dock att argumentera för att studiens resultat hade kunnat få en annan utgång om den tidigare forskningen enbart hade vilat på svensk forskning. Anledningen till detta är att ungdomskulturen i andra länder till viss del skiljer sig från den svenska ungdomskulturen, liksom det polisiära arbetet. De slutsatser som gjorts i studien hade inte varit möjlig om studien vilat på enbart svenska artiklar, då erfarenheter av proaktivt arbete i andra kulturer inte kunnat styrka den empiri vi samlat in. Genom jämförelse mellan olika kommuner och länder har det dessutom gått att få en större inblick i de brister som finns och eventuella utvecklingsmöjligheter i det svenska polisarbetet rörande ungdomskriminalitet.

8.4 Diskussionens avslut

Den viktigaste slutsatsen är att det är svårt att säga om polisens proaktiva arbete har effekt. Informanterna känner till viss del att deras arbete inte påverkar ungdomarnas beteende samt menar att det våld som begås har blivit grövre, de menar exempelvis att skadeskjutningar har övergått till dödsskjutningar. Men enligt von Hofer (2010) visar statistiken att samhället upplever att ungdomskriminalitet har ökat men att det inte är vanligt att personer blir utsatta för våld direkt, utan det våld de upplever mest är det som

visas i media. Informanternas upplevelse av att deras arbete inte påverkar kan ses som ett resultat av att de ständigt arbetar med ungdomar som begår brott. Att våldet har blivit grövre kan också påverka upplevelsen att ungdomskriminaliteten blir värre. Här går det att argumentera för att mer proaktivt arbete som kännetecknas av relationsbyggande mellan poliser och ungdomar, både laglydiga och kriminella, är av stor vikt. För att informanterna ska uppleva en positivare effekt av det arbete de utför kan exempelvis samverkan mellan olika instanser, och att bygga relationer med ungdomarna, eventuellt vara framgångsrikt.

Vi vill avsluta med att ge förslag på fortsatt forskning. Den aktuella studien gav inget enhetligt resultat över huruvida tidiga insatser mot ungdomskriminalitet har gett effekt. Det kan alltså vara intressant att studera vidare på, och samtidigt ta reda på hur fler poliser upplever arbetets påverkan. Det kan även vara intressant att studera anledningarna till varför ungdomspoliser har så låg status, och hur detta kan förändras. För att det ska kunna bli en förändring i samhället när det gäller ungdomskriminalitet behöver även statusen på arbetet med ungdomar höjas.

Referenslista

Allwood, C-M., & G. Erikson, M., (2010). *Grundläggande vetenskapsteori; för psykologi och andra beteendevetenskaper*. Lund: Studentlitteratur AB

Backman, J., (2008). *Rapporter och uppsatser*. Lund: Studentlitteratur AB

Brottsförebygganderådet (2015). *Ungdomsbrottslighet*, Hämtad 2018-04-18. Från; <https://www.bra.se/brott-och-statistik/statistik-utifran-brottstyper/ungdomsbrottslighet.html>

Brottsförebyggande rådet. (2016). *Skolundersökningen om brott 2015-Om utsatthet och delaktighet i brott. Rapport 2016:21*. Stockholm: Lenanders Grafiska AB. Hämtad: 2018-04-18. Från: https://www.bra.se/download/18.37179ae158196cb1727ebae/1482158395266/2016_21_Skolundersokningen_om_brott_2015.pdf

Braga, A. A., Hureau, D. M., & Papachristos, A.V. (2012). An Ex Post Facto Evaluation Framework for Place-Based Police Interventions. *Evaluation Review* 35(6). 592-626
DOI: 10.1177/0193841X11433827

Ceccato, V., & Dolmen, L., (2013). Crime Prevention in rural Sweden. *European Journal of Criminology*. 10(1) 89–112. DOI: 10.1177/1477370812457763

Cheung, C. (2017). Police and social work preventions of offending among at-risk youth in Shanghai. *Children And Youth Services Review*, 83. 112–118. doi:10.1016/j.childyouth.2017.10.044

Eriksson-Zetterquist, U., & Ahrne, G., (2015). Intervjuer. I.

Ahrne, G., & Svensson, P., (red) *Handbok i kvalitativa metoder*. (34–54). Stockholm: Liber AB

Fejes, A., & Thornberg, R (2015). Kvalitet och generaliserbarhet i kvalitativa studier, I

Thornberg, R., & Fejes, A., (Red.). *Handbok i kvalitativ analys*. (256–278). Stockholm: Liber AB

Goffman, E., (1956). *The presentation of self in everyday life*. Edinburgh: University of Edinburgh Social Sciences Research Centre.

Kommunstyrelsens förvaltning. (2015). Slutrapport av ekonomiskt stöd från BRÅ kring arbetet mot organiserad brottslighet – Fokus på att förhindra och förebygga kriminalitet bland unga. Huddinge kommun, hämtad 2018-04-18. Från;
https://www.bra.se/download/18.366ea42214d6cb5d9d430a5f/1432907253769/2013_0300_Sociala_insatsgrupper_i_Huddinge_kommun_slutrapport.pdf

Lalander, P., (2015). Observationer och etnografi. I.

Ahrne, G., & Svensson, P., (red) *Handbok i kvalitativa metoder*. (93–127). Stockholm: Liber AB

Larsson, S., (2005). Kvalitativ metod - en introduktion. I.

Larsson, S., Lilja, J. & Mannheimer, K., (red). *Forskningsmetoder i socialt arbete*. (91–128). Danmark: Studentlitteratur AB.

Larsson, S., & Sohlberg, P., (2015). *Socialpsykologi för socialt arbete*. Lund: Studentlitteratur AB

Lopes, G., Krohn, M. D., Lizotte, A. J., Schmidt, N. M., Vasquez, B. E., & Bernburg, J. G. (2012). Labeling and Cumulative Disadvantage: The Impact of Formal Police Intervention on Life Chances and Crime during Emerging Adulthood. *Crime & Delinquency*, 58(3), 456–488.

Mead, H., G., (1995). *Medvetandet, jaget, och samhället från socialbehavioristisk ståndpunkt*. Lund: Grahns boktryckeri.

Månsson, S-A., (2010). Interaktionistiska perspektiv på studiet av sociala problem - processer, karriärer och vändpunkter. I.

Meeuwisse, A., & Swärd, H., (red). *Perspektiv på sociala problem*. (148–166), Finland: Natur och Kultur.

Nordberg, A., Crawford, M., Praetorius, R., & Hatcher, S. (2016). Exploring Minority Youths' Police Encounters: A Qualitative Interpretive Meta-synthesis. *Child & Adolescent Social Work Journal*, 33(2), 137–149. doi:10.1007/s10560-015-0415-3

Payne, M., (2008). *Modern teoribildning i socialt arbete*. Stockholm: Natur och Kultur

Pettersson, T., (2014). Complaints as Opportunity for Change in Encounters between Youths and Police Officers. *Social Inclusion*, 2014, Volume 2, Issue 3, Pages 102–112

Polisen. (u/å). *Ungdomsbrott - polisens arbete*. Hämtad: 2018-04-27. Från: <https://polisen.se/om-polisen/polisens-arbete/ungdomsbrott/>

Roth, N (2004) The 'Lugna Gatan' Project—An Example of Enterprise in Crime Prevention Work. *Drugs: education, prevention and policy*, Vol. 11.(3), 193–198. Department of Criminology, University of Stockholm, Sweden
DOI: 10.1080/09687630410001669662

Socialstyrelsen (2013). *Unga och brott i Sverige - Underlagsrapport till Barns och ungas hälsa, vård och omsorg 2013*. Hämtad: 2018-04-27. Från: <https://www.socialstyrelsen.se/Lists/Artikelkatalog/Attachments/19104/2013-5-37.pdf>

Sohlberg, P., & Sohlberg, B-M., (2009). *Kunskapens former - Vetenskapsteori och forskningsmetod*. Malmö: Liber AB

Storgaard, A. (2004). Juvenile Justice in Scandinavia. *Journal Of Scandinavian Studies In Criminology & Crime Prevention*, 5(2), 188–204. doi:10.1080/14043850410028703

Svedberg, L (2007). *Grupp psykologi - om grupper, organisationer och ledarskap*. Lund; Studentlitteratur.

Svensson, P., & Ahrne, G., (2015). Att designa ett kvalitativt forskningsprojekt. I

Ahrne, G., & Svensson, P., (Red.). *Handbok i kvalitativa metoder*. (17–31). Stockholm: Liber AB

Svensson, J. S., & Saharso, S. (2015). Proactive policing and equal treatment of ethnic-minority youths. *Policing & Society*, 25(4), 393–408. doi:10.1080/10439463.2013.875015

Svensson, P., (2014). Teorins roll i kvalitativ forskning. I

Ahrne, G., & Svensson, P., (Red.). *Handbok i kvalitativa metoder*. (208–219). Stockholm: Liber AB

Söderholm Carpelan, K., Andershed, A-K., Andershed, H., Brännström, L., Nyström, M., & Ahlgren, T., (2008). *Insatser för unga lagöverträdare - En systematisk sammanställning av översikter om effekter på återfall i kriminalitet*. Socialstyrelsen.

Ungdomsstyrelsen. (2010). *Ungdom och ungdomspolitik - ett svenskt perspektiv*. Stockholm. Hämtad: 2018-09-05. Från:

https://www.mucf.se/sites/default/files/publikationer_uploads/ungdom-och-ungdomspolitik.pdf

Vetenskapsrådet. (u/å). *Forskningsetiska principer - inom humanistisk-samhällsvetenskaplig forskning*. Elanders Gotab. Hämtad: 2018-05-08. Från: <http://www.codex.vr.se/texts/HSFR.pdf>

von Hofer, H., (2010). Criminal Violence and Youth in Sweden: A Long-term Perspective. *Journal of Scandinavian Studies in Criminology and Crime Prevention*, 1:1, 56–72. DOI: 10 1080/14043850050116264

Wiley, A., & Esbensen. F-A (2016). The Effect of Police Contact: Does Official Intervention Result in Deviance Amplification? *Crime & Delinquency*, Vol. 62(3), 283–307

DOI: 10 1177/0011128713492496

Öquist, O., (2008). *Systemteori i praktiken: konsten att lösa problem och nå resultat*.
Stockholm: Gothia

Bilaga 1

Här redogörs för de artiklar vi använt oss av för att analysera de intervjuer vi utfört. Samtliga artiklar är refereegranskade. Vissa av artiklarna har även hittats efter att en avgränsning gjorts antingen via att söka efter "full text" eller genom att avgränsa årtalen för studierna. De årtal vi i så fall avgränsat oss till har varit år 2000–2018, 2010–2018 och 2005–2018.

1. Sökportal: Discovery

Sökdatabas: Scopus

Sökord: interventions or strategies or best practices AND police AND youth crime

Antal träffar: 827 träffar.

Studiens namn: Police and social work preventions of offending among at-risk youth in Shanghai.

Författare: Cheung, C. (2017)

2. Sökdatabas: Socindex

Sökord: juvenile crime* and police work*

Antal träffar: 104

Studiens namn: Exploring Minority Youths' Police Encounters: A Qualitative Interpretive Meta-synthesis

Författare: Nordberg, A., Crawford, M., Praetorius, R., & Hatcher, S. (2016)

3. Sökdatabas: ERIC

Sökord: crime AND police AND prevention

Antal träffar: 87 träffar

Studiens namn: An Ex Post Facto Evaluation Framework for Place-Based Police Interventions

Författare: Braga, A. A., Hureau, D. M., & Papachristos, A.V. (2012).

4. Sökdatabas: ERIC

Sökord: Police AND crime AND intervention

Antal träffar: 52 träffar

Studiens namn: Labeling and Cumulative Disadvantage: The Impact of Formal Police Intervention on Life Chances and Crime during Emerging Adulthood.

Författare: Lopes, G., Krohn, M. D., Lizotte, A. J., Schmidt, N. M., Vasquez, B. E., & Bernburg, J. G. (2012).

5. Sökdatas: Socindex

Sökord: police prevention and youth crime

Antal träffar: 164 träffar

Studiens namn: Proactive policing and equal treatment of ethnic-minority youths.

Författare: Svensson, J. S., & Saharso, S. (2015).

6. Sökportal: Discovery

Sökdatas: Complementary Index

Sökord: "youth crime" AND "police" AND "sweden"

Antal träffar: 134 träffar

Studiens namn: Criminal violence and youth i Sweden: A long-term perspective

Författare: von hofer, H (2000)

7. Sökportal: Discovery

Sökdatas: Swepub

Sökord: "youth crime" AND "police" AND "sweden"

Antal träffar: 134 träffar

Studiens namn: Crime prevention in rural Sweden

Författare: Ceccato, V., & Dolmen, L., (2013)

8. Sökdatas: Swepub

Sökord: police youth*

Antal träffar: 24 träffar

Studiens namn: Complaints as Opportunity for Change in Encounters between Youths and Police Officers

Författare: Pettersson, T., (2014)

9. Sökportal: Discovery

Sökdatabas: Scopus

Sökord: "police" AND "intervention" AND "youth crime"

Antal träffar: 285

Studiens namn: The Effect of Police Contact: Does Official Intervention Result in
Deviance Amplification?

Författare: Wiley, A., & Esbensen. F-A (2016).

Bilaga 2

Hej!

Vi heter Stephanie Sternlo och Anya Öst och är socionomstuderande på högskola i Gävle. Under vår nuvarande kurs skriver vi C-uppsats och vårt ämne rör hur polisen arbetar med ungdomsbrottslighet som förekommer både individuellt och i grupp. I och med detta undrar vi om det finns möjlighet att intervjua två poliser individuellt, där de med egna ord får beskriva deras erfarenheter och upplevelser av detta?

Vi vill betona att poliserna kommer att vara anonyma och att de kan avbryta intervjuerna när de vill under processens gång. Den data som samlas in från intervjuerna kommer enbart användas i syfte till vår studie och kommer att slängas/raderas när arbetet är klart. Den som intervjuas får även ta del av den sammanställning som görs efter intervjun. Individen får då möjligheten att lämna synpunkter på det som är skrivet, för att undvika eventuella feltolkningar.

Vi tänker oss att intervjuerna kan genomföras under v 15-16, gärna så tidigt som möjligt. Beräknad tid för intervjuerna är ca 1-2 timmar. Genomförandet av intervjuerna kan med förbehåll utföras på polisstationen om inget annat önskas. Återkoppla gärna så snart som möjligt.

Med Vänliga Hälsningar

Anya Öst och Stephanie Sternlo

Bilaga 3

Intervjufrågor

Bakgrundsfrågor om informanten

1. Berätta lite om dig själv; hur gammal är du? hur länge har du arbetat som polis?
2. Hur länge du har arbetat med ungdomskriminalitet?
3. Vilken utbildning har du gällande arbete med ungdomskriminalitet, eller vilken eventuell utbildning har du fått genom ditt arbete angående detta?
4. Har du arbetat på fler polisstationer än den nuvarande?
5. Vilka erfarenheter har du av kriminella ungdomar i din roll som polis och som privatperson?

Bakgrund och ungdomskriminalitet

6. Vad ser du som ungdomskriminalitet?
7. Hur skulle du definiera kriminella ungdomar?
8. Finns några gemensamma nämnare mellan ungdomarna som begår brott? (ålder, kön, etnicitet, klass)
9. Av de ungdomar du kommer i kontakt med, kan du berätta lite om vilka brott de vanligtvis genomför?

Insatser

10. Vilka insatser använder ni er av som du upplever fungerar?
11. Vilka insatser upplever du som bristfälliga?
12. Hur har de ändrats över tid?
13. Ser du att det finns ett behov av fler insatser för att motverka ungdomskriminalitet, och i så fall vilka?
14. Vilka utvecklingsmöjligheter ser ni när det kommer till insatser?
15. Hur upplever du att ert arbete påverkar kriminella ungdomar?

Egna upplevelser

16. Hur upplever du samhällets syn på kriminella ungdomar?
17. Hur upplever du att ungdomskriminaliteten ökat eller minskat de senaste fem åren?
18. Vilka svårigheter upplever du när man arbetar med kriminella ungdomar?
19. Finns det något du tycker är viktigt att ta upp som vi inte har nämnt?